

**PISMA OBITELJI CHERNKOCZY
(ČRNUKOVEČKI)**

IZBOR

2.

**FRANJO ANTUN CHERNKOCZY (ČRNKOVAČKI)
OD ČRNKOVCA SUPRUZI ELIZABETI BARBARI
GERECZY (GRADEČKOJ)**

Datimi Zidava moia 1699
Saga d'khita Chernkoczy
Gereczi

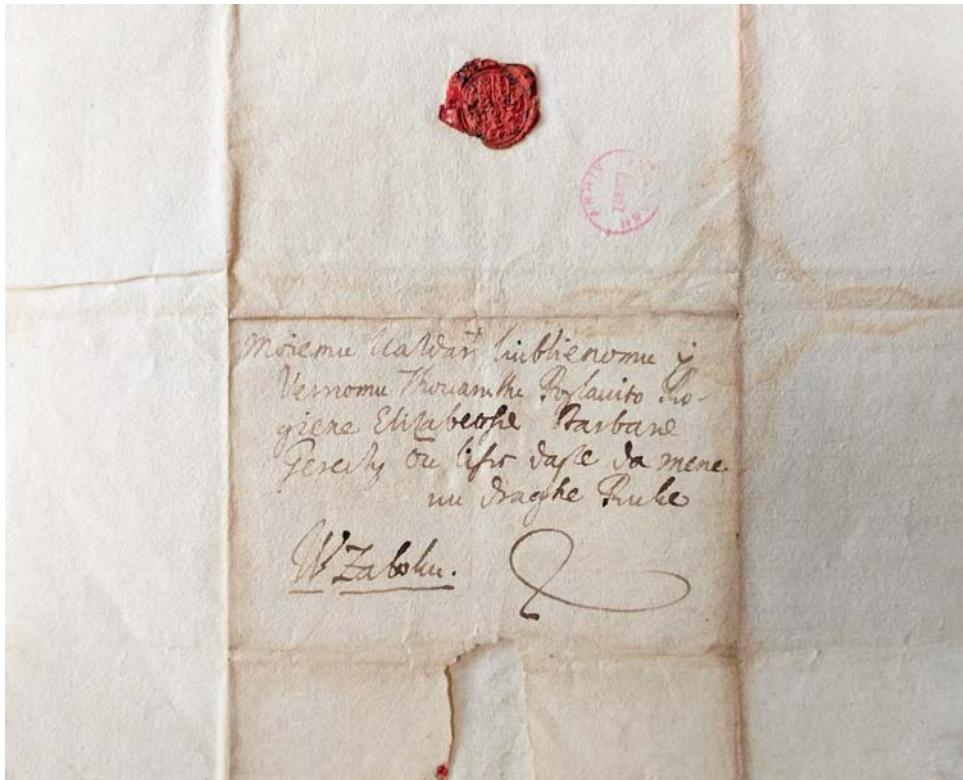
Japen bogu tala na Pjot Projekti zakupa z Joh. Brattom.
Patahjem očetu svl duarajste ore prezro ſimo u u
Lappiu dočal, iž trioi draghi lipo po Cunthu počlan
nakk. nadaljšenje rale date ali naidev oude
ali dočlam ſtimajut da na moy lipo nall malkin
odeſi ſuadbu: ali me ukarile uſtine. Šelim adda
na domu u uoulinom uauju te nači i dagħun
zakupa companion. Šimo dočatti uan, abha hila
riona pi Johke heptre nitoga renaidohħino, nego
Bratt Gereczi iż-żorġi on ufer nadkepelie; à
Bratt Drusiochi i žluvium radi teſloġa juba ġi fuo
ga pi Joh. Bratt u uvarabha pentaina ne mogħa
do ufer ſimo doċċek. Ufriu aċċi u feto oue
fucċoħ ali ja z-żebbu u kapez u kieni. Ufha
ni fregg i-dehja aktar ja loxhi raandal, da nemmen
i-pieli u z-boġġ ouelko kifla għidu i-phemba minn
da ka pneji k-lebe doċċem. naimse lai i-pieli
odha jari: i-foti imati nemoren, ar kien oude Johff
Bratt Patahj nema ċuq il-regi one, no kien mi is-
Beja d'idu.

Franjo Chernkoczy supruži Elizabeti Barbari 26. prosinca 1699. godine
(HR-HDA-705-0C, kut. 1 1699. Chernkoczy Gereczi)

Iz helsa lordoljmo, z hojmi iako trudnoci po ouak
umanjatu ne moći genut. Dollangi laubilo trubilo ne
dehnu j. ne spisnu. Obesalomic nemdar G. brate Pataty
da mi kredetek rano dattini horje gribku, koy dan
do Varadina radbi, a onde man da zbođi kajn-
ske s klobu u vori do pol dneua budeni posentati pri
G. Prestu, kaki kred pseidom ali festerhom udin dan
po onom nekupnom kredu rebude mogufie do tebe
doklebi. Iz Varadina pler druslovice man
budeni positi, ar brate druslochy tak selic, koy o-
klesje da 2mend rukupa mi tabol sveti horje.
nego moja duklek potkli kred me hovine iahane u
Varadin tak da yebi mi kredetek uskor, kon-
sem na tom rano onde bica mogli. Andrikil reba-
tak hovine razredi, da ie tum mogal pemenjati
zmi brude kuta mi Zagreb, sen putem na Bel-
jacie. Puklo mesleie nekki Gunika i pukil
koga seljem dabi za moy statis i spala
obikeie u mal brude Kredati. selim dami te
poti da mi Kredatim udauu raiti: Fer Udrav
i nephelo uno Novis ledov i Zbun na unogod
Turi i. Dugit i questka eaine porfeti. spociem
Turi hovine moja
Duklek
Lopina dan 26. xbra 1699.

Venit i kauilen druba
Clemhort Ferenczy

Franjo Chernkoczy supruži Elizabeti Barbari 26. prosinca 1699. godine
(HR-HDA-705-OC, kut. 1 1699. Chernkoczy Gereczi)

Franjo Chernkoczy supruži Elizabeti Barbari 26. prosinca 1699. godine
(HR-HDA-705-OC, kut. 1 1699. Chernkoczy Gereczi)

2.1

Beč, 28. ožujka 1693.

Franjo pismom iz Beča svjedoči o kašnjenju pošte. Izvještava suprugu Elizabetu Barbaru o svojem zdravlju te brine za zdravlje obitelji. Izvještava ju također o tijeku svojih poslova te izražava brigu zbog položaja kmetova.

Da szi mi zdrava moia draga dussicza.

One liszte koie szi mi pervo toga piszala sztoprav szada vu tork proszasztni, na vukup z Goszpe Mattere²⁷³ lisztom y vnoge drugeh, priel szem kakti do vezda tri twoie imam. Dragho mi [j]e iz vszeh razumeti bilo za twoie y nassegma maloga dobro zdravije. Bogh vam ie potverdi y nadalie seliem iz szerca. Sal mi [j]e csiuti nebogeh kmetov nevolju, ali im ne zna[m] kay. Eda Bogh hocse nasz za priszesztna vremena takve nevolje y neprilike segurne y proszte vucsiniti! Za ovo ios vreme neka baracsu. Koie vu csem mores prez kvara zlahkotiti, zlahkoti. Medtem toga szkerbi da ti sze y dugh naplati. Sal mi [j]e za med. Ia szem sze iako toga nadial. Patientia!

Ja szem takai zdrav, hvala Boghu!²⁷⁴ Oszebuino nikai mi trudi y szkerb ne skode. Gosz[podin] Viceban²⁷⁵ takai vnogho bolie na oko csiuti, negho ie onda kad szmo odhagiali. Vchera szmo drugocs pri Poglavniku²⁷⁶ audientiu imali. Kot pervo tak y szada kruto milosztium. Chekamo vu priszasztnom tiednu conferentie y za nyum resolutie. Bogh dai dobre docnakati na razveszeleine nasse y orszagha! Danasz neszem iako k piszmu szpraven ar pred pol dan po vnogeh audientiah buducs, zamudil szem piszati. Vezda pak y z drughemli lisztni zadersan ieszem.

Dai mi te Bogh zdrava y z malem Tofficzum naiti, za vsza na rechih. Szkerbi, paschi y gospodari dobro kak te ie Bogh naibolie navcsil. Mihok da ie odissel kay mu dragho. Ako bi koy dobar detics vtegnul doiti ki bi sze k koinem razmel, kussai ga vsztaviti do moga povrattka ar ga bu treba. Za koine y osztala k thaboru zna[m] da szi do szih dob priela od mene porucseine zato vezda vecs to nistar, negho mi te Bogh zdravo dersi. Osztaiem

tvoy moia draga dussicza

²⁷³ Barbara Gotal, majka Elizabete Barbare.

²⁷⁴ Jedina prilika kada je Franjo Chernkoczy u svojim ovdje objavljenim pismima koristo usklicnik kao pravopisni znak.

²⁷⁵ Stjepan Jelačić od Buzina.

²⁷⁶ Nije jasno misli li Franjo Chernkoczy ovdje na cara i kralja Leopolda I., na hrvatskoga bana Adama II. Batthyanya (1662.-1703.) ili na Eugena Savojskoga (1663.-1736.), princa i vojskovođu, od 1693. godine feldmaršala. Glavni zapovjenik carskih snaga u Velikom bečkom ratu (Rat za oslobođenje) (1684.-1699.) u kojem je osobito bitna njegova pobeda u bitci kod Sente 1697. godine. Jedan od najvažnijih austrijskih carskih vojnih zapovjednika, sudionik Rata za španjolsko nasljede i rata protiv Osmanlija 1716.-1718. godine.

veren do groba thovaruss
Chernkoczy Ferencz m[anu] p[ropiria]

Iz Becha dan 28. mar[ciuša] 1693.

[Je li Orsics²⁷⁷ vino vu Zagreb posztavil y pevnicza ta[m] ie li popravliena?]

[Adresa na omotnici:] Momu draghomu y vazdar vernomu thovarussu, poglavito rogiene Elizabethae Barbarae Gereczi ov liszt da sze da, mene vu povoline ruke, sto berse

²⁷⁷ Vjerojatno spomenuti Antun Oršić, kasniji sudonik Rata za španjolsko nasljedje.

2.2

Beč, 28. studenoga 1693.²⁷⁸

Franjo iz Beča supruzi Elizabeti Barbari detaljno opisuje način na koji želi da mu se izradi odijelo.

M[oia dr]aga dussek,

(zdr)ava mi budi y z nassim malem. Kruto szem zadersan, iedva ti mogucs piszati obzna-nuiucs da szem zdrav, hvala Bogu, y nass G[ospo]din Prepuszt da ie vu tork od zimlicze oszloboien, zdravo dossal. Ko(ia) szem ti na razveszeleine denesz tieden piszal, ponavliam y vraka uffam sze da szlobodni oszstanemo. Koia szem ti piszal da selim znati, obznani mi. Juricza Patacsicsev z vinom ako bi beroš ne odhagial, a mogla bi do teh dob moju oppra-vu zgotoviti iz szukna ko szem odovud bil doneszel, vucsini, moia dussek, ter mi o nie[m] possli²⁷⁹. Ovde bi napravil, ali mestri y szprava gumbarszka predraga ie.

Szpravu selim zlati na dolamu y na menten gumbe pletene z roiti. Malovinu imas. Rukavi bi neka bili ovak kak szu ovi na vszgadassnie[m] lanskem mentenom. Sallem ti mertuk od mentena. Od dolame mertuka ne sallie[m] ar neka Marko napravi na atlacznu negh lancze (?) po dva perszta nise neka puszti y gumbov vecs neka dene, ali gumbi zeinasztessi neka budu. Podsztavu cserlenu na szkrincze y menten deni, a na haitasse materiu onu od dolame bobekove (?). Moia dussek, possli mi to ar ovde nema[m] za kay napraviti szi. Hocse ti Bratt Patacsics pomociš za mestre y mozi biti pocsaka koi dan. Vucsini mi menten lepo z gerleczi operemati (!) ter mi obznani za vsza: kak szi oppravila na Biszagh, z medom razredila, koine kam poszlala. A oszebui-no kak szi y z malem nassem.

Z Boghom. Oszaiem

tvoi veren y pravicsen do groba
tovaruss
Chernkoczy Ferncz m[anu] p[ropria]

Iz Becsa 28. 9bra²⁸⁰ 1693.

²⁷⁸ Oštećen list, zbog čega su dijelovi pisma teže čitljivi ili nedostaju. Na dokumentu je olovkom netočno n-a-značen mjesec nastanka pisma – umjesto o prosincu riječ je o studenom.

²⁷⁹ Pošalji.

²⁸⁰ Novembra. Franjo Chernkoczy često je pri datiranju pisama nazive mjeseci pisao na ovaj način, a isti se po-stupak može vidjeti i u pismima drugih korespondenata u fondovima obitelji Chernkoczy i Josipović-Vojko-vić. U dalnjem tekstu nazivi mjeseci navedeni su slovima.

Na hlacse vcsini zlatu snoru. Kapcse one ke szu na sztareh cserleneh hlachah vre cse posztava na skrinczeh y vre materia mora biti cserlena. Nai bude menten ozad prerezan na [...] kapu tam vucsini [...] szukna napraviti ovde [...]. Dolama neka bude pri rancz [...] zpuscena za dva perszti, del niuszta.

ios hlacse stu [...] dole y gore ne. [...] osztrane ie /... cserleneh.]

Sznoru na menten zlatu, kak bum neoblecsenoga mentena mogel nosziti, takai csini napraviti. Moia dussek, ovo mi izverssi ar mi [j]e tesko vu ovom mentenu.]

[*Adresa na poleđini:*] Momu vazdar draghomu y vernomu thovarussu, poglavito rogiene Elizabethae Gereczy, ov liszt da sze da mene vu draghe ruke

Sto berse

Cito

Cito

C[iti]ss[i]m[e]

Kade god bude

2.3

Beč, 23. siječnja 1694.

Franjo piše supruzi osvrćući se na njezino i sinovo zdravlje i napredak te na poštu. Žali se na tijek poslova koje opravlja, spominje se kupovine njezina mentena te joj daje upute o izradi odijela, postupanju s poslугом i gospodarskim radovima.

Da szi ni(!) zdrava moia draga dussicza.

Vidim da y moy liszti tak hode kak y tvoy y osztaleh od nasseh. Tvoi liszt po Treh Kralieh onu szobotu piszan sztoprav vu szredu proszasztnu priel sem, iz koiega videl szem vzrok prepuscheneh postih. Dragho mi [j]e da te ne betegh od piszan[j]a zader-sal. Y za maloga dragho mi [j]e da ie zdrav, dai mi vasz Bogh obodveh vu povolinom zdraviju naiti. Za zdravije hvala Boghu nikai mi ne fali, negho tak dugho ovde [...] stentaine zevszema mi sze ie prigrusztelo. Iedvai csekam da bi odhagiati mogal, ali gda to bude zna Bogh iedini naibolie.

Poszli nam sze iako zadersavaiu, ne naimenie z krivnium nassih totu koy bi radi da bi sze ovde Poglavniku zapovedalo. Dai Bogh lesztor szrecsno oppraviti, koncsem stentina od hisze laglie pozabim. Od Goszpe mattere ni jedinszkoga liszta ne prieh, kay szem ovde. Ne znam ie li sze szerde ali tak zavszema pozabili szu sze iz mene. To mi [j] e dragho da ih csuiem y z malem diakom²⁸¹ zdraveh. Moia draga, marlivia vu piszmu budi ar kad Bratt Patacsics otide lahkoticze ne bude koia bi te zlahkotila. Vu piszmu [...] da bum znal kak szi y z Tofficzum koy ako ne bu hodil y bendekal kak doidem, csiuvai sze y z doikum²⁸². Niemu niti znam kay bi mu treba kupiti niti sze uffa[m] teh detecsieh [...] izbirati. Ako ie kay od materie k tomu treba, obznani mi, ar ia teh firi-faiev ne zna[m] kuppuvati. Tvoi mentenics kupim ako mi penez bude doszta ar znas da szem malo z szobum vuzel. Ovde pak zproti vsze trossi[m]. Vre szem ienkrat tak sze bil dotrossil da szem praveh moieh tesko 10 R[ainič]kih imal, negho potlam mi [j]e cambiū[m] dossal, vernal szem szi. Medtem toga ne dvoi za niega, ali ne zna[m] bu li farbe kakove mustru sallies bude mochi dobiti. Hocsiu videti da ziscsem kakve bu mocii dobiti prilicsne. Znam da Bratta Patacsicsa docsakam; do teh [...] ni ia kupuval ne bu[m] barsszuna. Szpominam sze da szem ti vu nekterom lisztu piszal radi kun y gumbov illiti oneh zern selenoga klarissa da bi mi [j]e po bratu Patacsicsu poszlala. Ako neszi, sal mi bude ar szem hotel ona zerna napraviti snasno na gume. Kune pak, ali ne [...] ter drugho kerzno kupiti ali knym dokupiti. Vecse kun [...] szu prilagodne

²⁸¹ Ovdje vjerojatno misli na Barbarina sina Ivana (Jankicu) Pethö de Gerse.

²⁸² Vjerojatno *doyka*, *dojlja*, kao što je u Belostenčevu rječniku.

ter sze vezda ne znucsaiu. Tak nikai [...] z nih. Kada Bratt Patacsics doide hocsemo videti [...] skoffiuma kupim y donessem ga ar ne znam bu li ga posilia [...].²⁸³

Za toga vrancza sal mi [j]e. E da li mu pomore Brattiu szlугha lovasz mester. Za Gaspara bih selil da bi mogal [...] ar ia szam zposnava[m] da iz Lacska nikai ne bude. Ov nekteri tieden piszal szem ti sto bi potreba po tom szaninczu dela. Ie da li szi ga priela? Zato ne ponavlia[m] vezda nego [...]dov naipre vcsiniti videti da sze zagnoie pak czigla vu Zabok odpeliati koiem putom mogli bi iz gore Jakovliecske onu hisu (?) dopremiti koia nad vrtati bude. Pak cse bu mocii vtagnuti y vina vu Zagreb preszma-knuti na kercesmu y iedno kolia za nasz bilo, ako sztarco, dobro bi zapremiti. Za med uffamsze da mi glasz doide ovu postu. Zdrebce Imbricza neka iasse (?) z Mihokom. Trumbetassu ako ie vman menten on [...] csini ga napraviti ako ti [j]e szukno placsono dal. Ako li ne, neka me tak docsaka. Ne znam ie li Bratt Patacsics obecsanoga kuhtu izruchil ti. Ako ie koiem deczem od oprave treba, vucsini zesiti im. Szprava pak neka cserlena bude. Vre [...] kak ie doszle vucsinieno. Ako Szaich y doide ne mu treba dati knigh odnassati ar ie ta[m] pri nie[m] y pri tom zlocsesztu [...]teasu oporedno knigh y piszmih, neka vsze Januss diak [...] y szpravi koga p[ro]szi[m] da z dvorszkem hrasciaszkem [...] gornicze. K tomu nai bi niega p[ro]szila da previdi iz [...] te duge kmecske, nai bi sze terialo, ako bi sze moglo kai zteriaty ar bu tese kad doide[m] budus da pak prez terha ne bu. Je li se < [...] >²⁸⁴ vszem nassem szlusbu.

Z tem mi te Bogh y z malim zdavo dersi. Osztaiem

tvoi veren do groba (tovaruss)
Chernkoczy Ferencz

Iz Becsa dan 23. januara 1694.

PS. Ne zameri moie drago dete da szem odperla tvoi liszt ar szem stimala da ie na ovo szadaniu postu piszan. To ti [j]e on piszan, budu v szobotu tri tiedni. Ia budem ode (!) v Ivanczeh do pondelka, a u pondelku podem (!) pod Belu, a na Bisza[g] bi rada v petek pred fasiekom (!) Odunuda k tebe kreszem ti sze i na reczi [...] ako bude volia Bosia kade te seleiem u dobrum szdraiu(!) nati (!) i sz moiem dragem Toficzum koiga kusni od m(oie) sztrane dvana[...] puti.]

²⁸³ Tinta je izbljijedjela pa su neke riječi nečitljive.

²⁸⁴ Precrtana rečenica, nečitko.

2.4

Beč, 13. veljače 1694.

Franjo piše supruzi Elizabeti Barbari u Turnišće. Osvrće se na njezino stanje i si-nov napredak te opisuje kupovinu i novosti iz Beča. Poziva suprugu na skrb oko pobiranja plodina i gospodarenja na posjedima.

Da szi mi zdrava moia draga dussek!

Tvoi chakani liszt lyublieno prieh proszasztnu postu. Drugacs, onu sobotu pred Szvecsniczum pisszan. Drago mi [j]e da szi zdrava y z draghim malem nassem. Dai mi vasz Bogh obodevh szkoro tak zdraveh naiti, ali y govorcsiu y deliu (?) besecsega po hise. Drugacs, dragho moie, csiuvai sze! Pazi da ne zgubis dara koga csekas vu koiem szkerbimo sze iako, ali vsza oszebuino, draga, szkoro ne prepuscsai kai zacseti. Farbe ako ie naiti lepe materia zla ie, a draga, y ravno tak szuprotivno. Hodili szmo vszi szkupa, to ie Bratt Pattacsics z Goszpu[m] y ia, iskat tvoga kupila ter iedvai naidohszmo kai vredna, ali y to szlano. Ne vuzeti izda ar mossnia ne zna[m] kai recse. Segurna ve[m] budi da ne doide[m] prez mentenicza. Je li ti dosslo po purgaru szukno poszlanoo? Seli[m] da bi zrebernu szpravu y malovinu k niemu vergla. Gumbi oni giungieni zna[m] da ti po volie budu. Za moi k tebe dossasztak izda ti ne zna[m] piszati. Moze biti danasz tieden bude znati kai sztanovitessega.

Vsza da szu ti na szkerbi, moia dussek, po vszud. To mi [j]e drago da szi vina tuliko czeszarska kuliko konschanzka vu Zagreb razposzlala. Za koine, a naimere vrancza, on da sze zvraci, a drughi da sze ne pobiu.

Danassna posta izda ne dossla. Ja ti ne pissem po Pericze Gosz[*pode*] Banicze udove szlughe, nego po poszte da pervo liszt primes y glasz za moie zdravje koie me vezda, hvala Boghu, dobro szlusi. Novin ti nema[m] kai obznaniti, nego da pri sztanu Brata Patacsicsa znassla sze ie vrachitelicza koia taki zvraci csloveka kak sze k ztolu priverse. Verlo sze vucse ta[m] liudi hoditi.

Goszpa Szesztra²⁸⁵ privucsza sze z vremenom k ovdessniemu sztalissu. Znam da y odonud primes glasz. Medtem toga, ako bi Petreku pritescsalo, vucsini da cse szu pri kmeteh koi dughi nassi, ali cse gde pri kom klaka gine, da vcsini popiszati. Za Plebanussa pervo toga y piszal szem y colotoriu poszlat. Delo neka officialom bu na miszli. Osztaiem

tvoi draga dussek

²⁸⁵ Terezija Gereczi Patačić, sestra Elizabete Barbare.

veren y pravicsen tovarus dok sive[m]
Chrenkoczy Ferencz

Iz Becsa dan 13. febr[uara] 1694.

[*Adresa na poledini:*] Momu draghomu thovarussu, poglavito rogiene Elizabethae Bar-
bara Gereczi, ov liszt da sze da mene vu povoline y draghe ruke

Vu Thurnischu ali kade budu

2.5

Bela, 2. lipnja 1694.

Franjo piše Elizabeti Barbari u Turnišće. Zabrinut je zbog bolesti sina Kristofora te upućuje suprugu kako gospodariti njihovim posjedima i novcem.

Da szi zdrava moia puczek!

Hvala Bogu da ie nasemu malomu vrucsina utasena. Uffam sze da z tum funtum, ako vrucsine ne bu, laglie biti hochie. Doctora izda ne, ni barbera. Ako doide Zagoda barber, ia ga ios nocasz posaliem; ako li ga ne bu denesz, ranehno (?) doide. Medtem toga vracsiga kako ga znas naibolie. Boim sze da ta funta bu tekla, Bose ga iementui szrechno. Obznanui mi vszaki dan kak ie, za koga bum z doctorom mogel vszaki chasz gororiti.

Je li szu iz Turkovcsine²⁸⁶ denesz dohodili na klaku, kada mi za dete obznanievala budes, obznani mi. Iz Varasdina radi kercsme na moy vcserassni liszt izda glasza nema[m] od Mirinicha. Ako mi od kuda liszti doidu posali [j]e. Ribics ako dobro doide, ne zabi sze iz nasz; ako li doide na malom, vusivai szama ih. Drage Gosz[pođe] Szesztre moju szlusbu poniznu, koih proszim ponizno za oneh triszto R[ajnic]kov da ie Bidermaszu²⁸⁷ na moi kray polose vu Becsu vu monete nemszke. Hocsiu zahvalnosztiu[m] vernuti. Moiu takai tkaniczu da bi sze uffali gore odati, bi [j]u poszlal.

Za koine, moia dussek, razredi ako bi dossli iz Biztricze. Na stale koini neka zobliu; to ie poliak y barna, y zelencsecz ki [j]e odzgor dossal ar ie y tak denesz dossla vu tabor zapoved. Stibra neka sze zbira povszud do nedelie ter kad bu zebrana obznani mi da ti pissem kamo sze odnesze na sto oproszi Janussa da zniu[m] poide y gotov sze dersi. Koy kai z Hergom y Gotthall Janussiczu[m] opravi, neka mi obznani. Goszpa Mati Gosz[pu] Szesztru matterinszku[m] lyubaviu[m], y tebe takai, pozdravliaiu. Osztali szvoie szluszbe y N[jenoj] M[ilos]ti y tebe zavezane p[re]porucsai seleiuci csiuti za maloga funte zrelocsiu. Osztaie[m] twoi veren do groba

Chernkoczy Ferencz

Bela, 2. juniussa 1694.

[Goszpa mati salliu ti fkiuszravcsa (?) ako ga bu treba.]

[Adresa na poledini:] Momu dragomu y vazdar vernomu thovarussu, poglavito rogiene Elizabethae Gereczy ov liszt da sze da, mene vu drage ruke

Vu Thurniszcsu

²⁸⁶ Turkovčina, posjed u blizini drugih obiteljskih imanja Konjščine i Turnišća, danas naselje u općini Bedenica u Zagrebačkoj županiji.

²⁸⁷ Sigismund Bidermasz, agent (*agens*) Hrvatsko-slavonskoga Kraljevstva na Dvoru.

2.6

Bela, 3. lipnja 1694.

Franjo u pismu iz Bele obavještava suprugu o poslanom barberu (kirurgu) za sina te o pozivu na svadbu, kojog zbog posljedica liječenja neće moći prisustvovati. Piše također o posudbi kočije i daje upute o ukrašavanju palice i izradi kopči.

Zdravo moia dussek!

Hvala Boghu da ie nassemu Tofficze laglie. Mene vemdar ne dragh ta niegov otok, vsze mi sze vidi da iscse nekoia dla materia meszta kade bi ztecsi mogla. Doctora szimo ne ar ie betesen, nego fratra Maximiliana poszlal ie koi gorori da mu nikai ne bude. Salliem Matthieslina koga ie y doctor y frater navcsil; hocse videti ie li otok na to szpraven da bi tekel ali szu negh kuscseri. Frater bi szvetuval dete szimo dopeliati kad bi obiacsilo. Ti y z barberom ravnai kak vasz ie Bogh navcsil ter mi ios denesz obznani kak ie y kai szudil bude barber.

Salliem draghe Goszpe Szesztre liszt iz poste donessen. Pisze mi Gosz[*podin*] Bratt da im nekoie novine pisze. Proszi[m] da ie z manu[m] podele. Nass Patacsics Mattheas²⁸⁸ pisze mi vcsera zovucs y mene z tobum na szvadbu gore koia cseterti dan juliussa bude. Ia szem premissliaval doszta, ali mi [j]e vszakoiacska neprilicsno y nemogucsie zbogh vracstva tak kasznoga ko me vu ove vruc sine omlahavi, kakti negh o Ivainu dokonjavssi, kak bi mlahav gibal, a genuti bi zadni dan ovoga meszecza. Odpiszal szem mu, ne zna[m] bu li content.

Kuliko bi reffovf barssuna ti treba, obznani, na mentenicz ar mora[m] gore piszati. Goszpa Matti radi bi da bi im nasse male kuchycze²⁸⁹ poszlala. Mozi biti bi prilicsneie na nyh Goszpe Szesztre odpeliati sze ter bi onem putom y szim dopeliati sze mogle ar ih radi doctora y apatikara treba bude.

Saliem ti paliczu moju ter po Pavka possli da vu szobotu vecser doide, po kom paliczu posali, ter bi nai ono zrebro (buducs da ie sgano) vuzel dole iz niega kapcse smolzane²⁹⁰ podelal. Vsze pako kapcse proszte posali iz koy iedne kapcse snasne y palicu nai okuie. Ne pak treba palicze tak smehko okavati y meine zrebra vtegne, a vu ovu formu neka bu okovana.

Za decsecza oppravliai vu tabor zapoved valia sze szpravno dersati. <nemud> Nemre[m] vecs piszati ar szem ravno k szebe vracstvo vuzel. Obznanui koi szu vredna. Drage

²⁸⁸ Matija Patačić oženio se je Marijom Kristinom Falussi.

²⁸⁹ Vjerojatno *kočijice*.

²⁹⁰ Vjerojatno *ukrasne kopče*.

gosz[*pode*] Szesztre y tebe matterinszku szlusbu Gosz[*pođa*] Mati, a ia vernu N[jezinoj]
M[i]l[os]ti p[re]porucsa[m] tebe y maloga liublieno pozdravliaiucsi y osztaiucsi

tvoi do groba veren
Chernkoczy Ferencz

Bela, 3. junii 1694.

[Nai bi paliczu szproti okoval ar mi prez nie ne prilcsno, iz koie mozi biti dolniega
[...] y ne bu iemal.]

2.7

Bela, 8. lipnja 1694.

Franjo, pišući iz Bele, šalje savjete liječnika za sina Kristofora te kako postupati s izgradnjom kuće i prodajom konja. Također savjetuje suprugu kako postupati protiv podložnika i pri pobiranju davanja s posjeda.

Da szi mi zdrava moia draga dussek!

Z Doctorom szem govoril radi nassegma maloga vu tom poszlu za koga mi pisses. Nie-gova ie volia y stimaine da sze vecs na czeczek ni malo ne vucsi. Vina za szada da mu sze ne daie, nego voda kuhana koiu z malem grozdicsem, szlatkem janussem y iacsme-nom kuhati veli. Tucsenu iuhu davati veli mu. Vodu pak kuhanu vszaki treti dan novu treba mu premeniati. Kada seja iako onda mu po zlicze treba tucsene vode dati, a po nocsi mu prepoveda piti y ieszti. Za doiku nikai ne pisses za koiu ako ozdravi veli doctor cse bi szilil czeczati [j]u da bi ien chasz pred niega nessla, ali pak z pelinovem sumfftom namazati ie czeczke po csem oduriti mu se hocse czeczek koiega vszakoiacska szvetiue osztaviti. Kada sze obiacsi y pozabi czeczka hocse videti kay bu treba.

Za vina mi [j]e sal da szem piszal sztara poszlati ar nova laglie zevru y boim sze da tese proidu Lona¹. Patientia! Ona szu vre poszlana, bu sze baratalo kak bu mogucsie. Za toga zidara sal mi [j]e takai da tak kaszno pocsinia. Hocse pak na poszihaine kaszno biti, k tomu y na[m] za stalis kiszelle vode neprilicsneie bude. Za hisze [?] bi li [j]u puscsiatni na ztrelicze ia ne zna[m] bi li potrebno buducs da hisa y prez onoga doszta velika more biti. Negh cse bi morallo sze napuszti zato da iednak bude, kak sze tebe vidi y czimermanu kak bi sze ter Petrek² vidlo, to na te osztavlia[m] da vidis y razredis kak dobro y szpodob-no liedno z drugem³ bude. Neka sze mestri vu tom mustraiu lali nai paze da dobro.

Komai csakam iz Zagreba lisztov koie mi, moia dussek, taki posali. Pavka ako neszi szi-mo odpravila z lisztni, tak ga ne odpravliai pred Telovem. Nego k Szvetomu Ivanu neka popelia koine, to ie deressa, baisza y seriana. Nai bi znym issal Petrek cse ie totu y cse mu poszla kay za zutra mores naiti. Ako li Petrek ie prossal, tako szam Pavko nai ide pak mu lovasz Imbrica, Pavlekovics y Czuriss ali Laczko nai pomogu koin odpeliati, jahati y prodati. Czene ne zna[m] kakve obznanievat, nego kak naidrase more ie prodati. Ako mi cseterdeszet pet skud donesze za nie, bude Pavko imal taki opravu. Ako li tuliko ne bu mogal doneszti, y oneh pett zabi[m] y mozi biti visse ar sze ih vszeh selim mentuvati da bi dva za vsze mogel kupiti. Nai bi zevedal zproti za drughe mlade.

Za Imbriczu mi [j]e csudo kay mi pisses da mu leto bude, vem znas da sze ie on na tri letta za paripa vczenil. Ako mu leto y doide, ios osztane dve szlusziti dusen. Ako szi kay csula da sze ta bercse, [...]²⁹¹ pobrati menten, orusie y osztala ter ga zaporucsi do moga

²⁹¹ Oštećen list, nečitko nekoliko riječi.

dossasztka. Akoli y to ne, ter ie segurno da odhagia, bi ga vu tamniczu versi, po Pavlu mu zrok poruczivssi, a vszakoiacska menten y osztala vcsini mu zapreti.

Za koine mi ne piszes kak szu, a naimre ki [j]e iz Vugerszke zemlie dossal. Drago mi [j]e da sze szkerbis za potrebna k sztolu varasdinskomu²⁹². Treba ie da vsza szpravna dersis. Kak s Imbriczu[m] opravis selim iz fundamenta csiuti. Koinem pripone kupiti treba. Ne zna[m] ieszu li izda na Bisztricze. Peneze Petrek za dusu nai teria [zna] da do Vidova morau sze dati. Nie bu treba dati Greblicskomu²⁹³ ali szamomu Mestru gda na Bedekovcsinu doide, ter Petrek ko mu gdo da quietanciu²⁹⁴ neka vuzme. Za Czeszarcze²⁹⁵ tesko mi [j]e zavszema. Buducs da znas potrebocsie ke szu pred nami. Nistar maine premiszli na potrebocsie polagaina o Miholiu y Martiniu. Ako mores pomiluvati [j]e, vucsini. To osztaviam na twoiu, moia dussek, pazku. Ne zna[m] ieszu li na[m] y lanzko platili. Od nih hocse doiti r[ajnič]kov 43 y gr[oš] 10, pak naloga na poloviczu po deszet novacs r[ajničk]y 2, gr[oš] 13, novczi tri. Ako more biti prez nasz, dobro y drago. Ako li nemaiu y ne mogu prez raszi pa y pusztuszelin, vucsini kay zna y mores, moia pucza. Da bi po kom obznaniti imala, dobro bi obznaniti Vratacsanom da za zverinu szkerbe k ztolu varasdinskomu. Mirinicsu po Janku za vina piszati hocsiu. Ne zna[m] mlate li y ie li kay poszljano na prodaiu. Tebe gda docsaka[m], moia puczek, ne zna[m]. Kada god poides bolie ti [j]e okolo iti ter deczev z szobu[m] vzemi. Y ako bi vu petek ne dossla tak mi obznani po Pavku y za sze y za dete, y za vsza; bu mi onda y zagrebecski poszel povedati mogal. Ako li ti doides y tak nai doide da po nie[m] porucsimo za vsza. Ja seli[m] da do nedelje doides, a dete dok obiacsi neka bu na Imenu Bosie[m].

Koia bi na[m] ovde potrebna bila l'stima[m] da iz liszta Goszpe Matere razumeti hocses. Posali sto mores y sto zapovedaiu. Nassemu Pataccs Mateassu izpricsal szem sze l'za put gore ar y vracstvo moie ne bu van pred Ladislavom.²⁹⁶ Budem mu czapragh zpravu okovanu poszugiaval y nesto zobi daval za koia vsza na recsih. Zboghom za szada. Maloga mi lepo pestui (?) y csuvai. Osztajem

tvoi vszigdar veren y pravicsen do groba tovaruss
Chernkoczy Ferencz m[anu] p[ropria]

Pod Belum dan 8. juniusa 1694.]

Istuk sze y pak viteski oponassa. Imbriczin poszel oszebuino pazi da ne otide ar zna Pavko kak ie y vu Zagrebu hodil pak ie moral z neke[m] biti. Toga taiti nemre da ie vczenien na tri leta. Cse drugacs ne, v temniczu on, a vszakoiacska zaporuciti ga.²⁹⁷

²⁹² Vjerojatno je ovdje riječ o županijskom Sudbenom stolu Varaždinske županije (*sedes judicaria, sedria*), kojemu je i Franjo Chernkoczy kao podžupan prisjedao.

²⁹³ Vjerojatno Juraj Greblički (*Greblichky*), plemički sudac Zagrebačke županije.

²⁹⁴ Potvrda o razrješenju dugovanja ili obvezе.

²⁹⁵ Misli vjerojatno na podložnike na posjedu pod Cesargradom.

²⁹⁶ Riječ je vjerojatno o spomenadanu sv. Ladislava, 27. lipnja.

²⁹⁷ Dijelovi teksta omeđeni ovim zagradama ispisani su na lijevoj margini zadnje stranice pisma.

2.8

Beč, 11. rujna 1694.

Franjo piše Elizabeti Barbari u Novo Mjesto. Veseli se sinovu ozdravljenju, upućuje suprugu kako postupati s komadima sukna te s konjima i novčanim dugom.

Moia draga dussa,

dossla ie posta danassnia ka me ie razveszelila nad polaschiczum nassegamaloga. Dai Bogh da me ali po Stefficze liszt ali denesz tieden razveszeliti more nad ozdravlieine[m] cisisztem nebogoga.

Szukna ka szu dossla na Laczka Trumbetassa²⁹⁸ y Mihoka, moraiu biti zvan oneh konczev y onoga falata. Za to previg[ay] kada te domom Bogh donesze za nie ar ga mora biti lakat 24. Vcsini Pavkovo pri Hussinczu hraniti.

Za moi dossasztak ne zna[m] ti piszati. Koin kučiskeh²⁹⁹ vucsini csiuvati ar ako szko-ro poidem dole, bu[m] po nie piszal.

Koine velike, ako ie ottav lepeh, poloszi na ottavu ter ih nai prigledaiu. Seliu[m] selim znati kak ie vu Zaboku his delo y osztala. Vu Konscsine ne dvoim da bi szternszko zoszef ne bilo szpravno k szemenu. Po Bratu Patacsicsu za Turkovcsinu y osztala ob-znanil szem ti. Ako ti bu kai tesko k N[jegovo] M[i]l[os]ti³⁰⁰ sze vtecsi, hocse ti pomoci. Penez mu treba bude ke szmo dusni, szedemszto 21 r[ajnič]ki gros[i] 10. Zato kada peneze spravis budi [ʃ]e dala gda ih potrebuval bude. Kai ti osztane obznani. Z tem nove[m] szuknom da bi sze mogli Praunspergam³⁰¹ odusiti, dobro bi bilo. Moie draghe Gosz[pođe] Mattere poniznu szluszbu. Ne pissem ti vecs ar szem dossal iz zpro-voda Brata Boltisara, ter sze[m] iako z drugeh lisztmi takai zadersan.

Bogh mi te zdravu dersi y maloga zdravi, za koga mi, moia dussek, dai znati. Jankiczu pozdravlia[m] y osztaie[m]

tvoi moia draga dussa

veren do groba
Chenkoczy Ferenc

²⁹⁸ Trumbetaš, plemička obitelj iz Plemičke općine Turopolje.

²⁹⁹ Vjerojatno *kučiskeh*, konje za zapregu kočije.

³⁰⁰ Nejasno na koga se odnosi.

³⁰¹ Možda Daniel Rupert Praunperger. U zaključima Hrvatskoga sabora spominje se kao građanin i senator grada Varaždina te kasnije, 1690. i 1691. godine, kao skupljac poreza Kraljevine (*exactor regni*). Grbovnica njegovoj obitelji bila je prihvaćena i proglašena na saboru u srpnju 1676. godine.

Iz Becsa 11. [septem]bra 1694.
[Gde ie Druskoczy y kud hodi nikai ne zna[m], obznani mi.]

[*Adresa na poledđini.*] Momu draghomu thovarussu, poglavito rogiene Elizabethae Gerecocy da sze da, mene vu draghe ruke

Sto berse

Vu Novom Mesztru³⁰²

³⁰² Vjerojatno je riječ o posjedu na području današnjega Novoga Mjesta blizu Sv. Ivana Zeline u Zagrebačkoj županiji.

2.9

Beč, 30. listopada 1694.³⁰³

Franjo piše supruzi Elizabeti Barbari savjetujući ju oko pobiranja daće i davanja kvartira. Tješi ju u vezi glasine te govori o uskrati konja Adamu Gereczyju.

Moia dragha dussicza,

Bogh mi te zdravo y z malem nassem dersi. Tvoi liszt koga bi denesz tieden bil imel prieti, vu nedeliu proszasztnu priel szem. Posta denessnia takai ne dossla tak csekam da ga primem ali zutra ali mosi biti po nassem Patru Janku koga takai izda ne. Dai mi Bogh, kada god bude, za twoje y vszeh nasseh dobro zdravije razumeti. Denesz tieden piszal szem ti y obznanil nekoia, uffam sze da ti [j]e liszt k rukam doss(al).

Za dachu konschianszku piszal szem ti takai da bi tomu dobromu szuszedu da sto na niegha zpada po szuczu poszlala, ar vu tom ne selem nasseh duss(?) navraseneh. Ako ih ne bu htel prieti onak vucsini kak szem piszal y opproszi Bratta Patacsicsa da ti pomore, komu y ia szam te poszel preporucil ieszem. Ravno takai vu denessniem liszta proszim liublieno Bratta Patacsicsa da bi szada o Martiniu dosztoial sze poniziti k tebe y teh penez csekat, buducs da mene poszli obcsinszki od ovuda ne prepuschau. Uffam sze da sze Bratt necse izkratiti ar on pri Zaiezde szvoi poszel po k[ne]zu Hersicsu³⁰⁴, ali po Januss diaku oppraviti more (?). Ia szem ovde z Brattom vu tom poszlu doszta govoril koy zna moju voliu y vuzroke da naimre nit hocsu nit szem duzen [...]. Y zato proszi szama takai N[jegove]M[i]l[os]ti da sze potrudi ter odpravi te szacze z penezi kak N[jegove] M[i]l[os]ti naibolie bude znal testimonialis od nyh vuzamssi. Brattu Gaboru pissem takai ovo liszt da sze penezi nemaiu prieti y pissem mu da z Gosz[*podina*] Bratta Patacsicsa tolzacsem pri tom bude sivel. Kako god upade, to ie, illi doidu z penezi ali ne, budi mi taki obznanila. Ako bi koia pripetila sze z nevericze od Nemczev mimo priducgeh neszrecsa y vu tom od Gosz[*podina*] Bratta tolzacsa y obznanieina proszi. Qvarterov sze ne boi negh cse bi kam vukraicze (?) issli mozi biti bi vtegnuli czecz koie imaine mars imati, tak [...] bi paziti da sze koy kvar kmetom ne pripeti. Imai onda pri szebe Szaycsa y Trumbetassa; k tomu y plebanuss ti bude mogel vu tomu (?) szlusziti. Doho(dak) dobro csinis da ie csinis teriati. Ako ie kay ios vane vcsini y nie pobrati. Te prohod ako bu, naileglie sze okolu Thomassevecz pripeti. Onde bu valialo lyudi imati y officeru bolie bu vgodi, nego da bi sze na[m] ali lyudem kvar pripetil.

³⁰³ Teško čitljiv, izblijedjeli tekst.

³⁰⁴ Andrija Hržić (*Hersich*), plemički podsudac Varaždinske županije.

Tvoy mentenicz iako mi [j]e na pameti za koga sze ne szkerbi. On mora biti y znam da ti po volien bude. Ne marai nebogo za szkerb one dobre sene znaiucs dobro da ona nikomu mir ne da. Ti ako bus vu Anglie a ona vu greldstuku (?) ona bu Cheskovicska,³⁰⁵ a ti vemdar Chernko(czi). Vman iezikov lyudem ne mochi zasiti. Neka govori ki kai hocse doklem szitt bude. Dragho mi [j]e da szi od szeinma osztala ar bi, znam, y tam z tobum doszta szkerbela bila. Adamko mi pisze barne koina proszecsi. Sal mi [j]e da mu volie nemrem zpuniti buducs da vidi y sza[m] potrebocsiu moiou koju prinyem ima[m] nemaiuci koina vecs hoda dobra, negh niega. Zdrebacz mladi za iahu vszakodainu ne. Ravno tak y puliak. Vecs ih ne, tak y ne zna[m] kak bi mu ga dal. To ie szam mogel znati y ti mu povedati mores kad znym bus da mi niega od moie potribe ne mogucse dati. Hocsu vemdar videti kada doidem da mu vu drughom vugodim.

Moie draghe Gosz[*pode*] Mattere moy (!) pokornu szlusbu vu miloscseyu p[re]porucsi. Jankiczu lyublieno pozd(ra)vi. Dai mi Bogh vsze vu povolinom zdravyu naiti. P[re]porucsam ti kada poszpravite letinu y lov, naimre okolu Zaboka y Szelnicze ar sze totu leszics nahodi. Dokania[m] osztaiuci

tvoi moia draga dussicza
veren y pravicsen do groba tovaruss
Chernkoczy Ferencz

Iz Becsa dan 30. [okto]bra 1694.

Salliem ti liszt k[ne]za Hervoia³⁰⁶ koga mu G[ospo]din Erdeödy (!) Jurai pisze, da ios iednoga ribicsa taki izrucsi. Pr[o]szci Brata Patacsicsa da mu y on polagh tvoga pisze pr[o]secsi da N[jegovoga] G[ospod]ztva voliu izverssi z dobre[m] ribicsem ter gda obqdva doidu uiedinai [...] saki tieden bumо rib imali, ali tak da k csasu doness [...]³⁰⁷

³⁰⁵ Možda Terezija Češković (*Cheskovich*), supruga Petra, plemičkoga suca Varaždinske županije i kasnijega podžupana Zagrebačke županije.

³⁰⁶ Stjepan Hrvoy (*Hervoy*), plemički sudac Zagrebačke županije.

³⁰⁷ Dalje nečitko, oštećen rub lista.

2.10

19. veljače 1695.³⁰⁸

Franjo piše supruzi u vezi s lošim vijestima koje je primio o bratovoj bolesti te o glasinama o nevjeri između njih dvoje kao supružnika. Negoduje zbog ponašanja Elizabetina mlađega brata Adama i posudbe konja. Upućuje suprugu i povjerava joj odluke oko pobiranja novčanih davanja, obećava joj kupiti materijal potreban za dovršetak odijela, javlja o svojem dolasku i poslanoj zagovornoj slici te čeka daljnje vijesti o bratovu stanju i ponašanju rođakinje na svadbi.

Moia draga dussicza,

Bogh mi te zdravo dersi y zdravo dai naiti z nassem malem zakupa. Koga bi bil imal denesz tieden liszta prieti, vu prossastni pondeliek ztoprav prielszem. Na denesniu pak postu nistar ar one koia iz Zagreba y Krapine csesz Ptui ide ne i szada, akoprem varasdinszka danasz rano dossla ie.

On adda vu pondeliek prieti liszt kak mi [j]e tesek bil iz vnogeh zrokov lahko veruies; kad vse turobna pripecseina y zel³⁰⁹ do koncza moga Bratta³¹⁰ staliss obsnanien prieti moral szem. Kuliko vendor vsza ta zavdaiu saloszti tuliko me rane zleh iezikov recsi z kojemi med jedinemi tovarussi navrasiti lyubav radi bi. Ali neka ialen pes laie do sitoszti, mene od lyublienoga hoteina ne znam kak laiucs ne odtergne. Znam twoju takai sztalnoszt, z koium (?) obiacsena (?) vszem takoveh nakaninem ogrizkom lahko obsztois. Niti me ne plassi nihov ogovor kad znas moi proti tebe vazdar obdersanu vernoszt. Ne mi potrebno totu kay piszati budcs da takovem bolie naugoditi ne mocszi, negho z nistar devainem(?) nihoveh tepnih. Bar bi one kurvine (?) pszicze y tepnie bestinszke szvoga sztalissa vernoszt obdersaval, menie bi sze spotnicz po vszem orszaghe za nye szpravljalo (?). Neka tepu doklam sziti budu. Ti mi pak zdrava y veszela (?) prebivai, da te morem frisku y zdravu naiti.

Drago mi [j]e za maloga dobro zdравie, selel bi znati (ben?) deka li kay (?). Kvara nassega Adamka salim, ali vnogo bolie szkerbi nasse draghe Gosz[pe] Mattere, ke si [j]e (?) z svoiem mladem firbiczem pak z tulikum neprilikum (?) [...] . Chiudo nam ie ovde obodvem da je y on na szvadbu vu takove prilike polosen hodil. Ali lahko vidimo da je vzrok niegya mladoszta ka mu sze ne dala Gosz[pođe] Mattere obladati. Pisse mi y szam ter me proszi da mu zdrebcza engeduiem, ali denesz odpissuiem onda ne morem.

³⁰⁸ Teško čitljivo pismo, oštećeno vlagom.

³⁰⁹ Vjerojatno *zao*.

³¹⁰ Riječ je ovdje o Gabrijelu Ladislavu Chernkoczyju, Franjinu bratu, koji je bio smrtno bolestan i umro je istoga mjeseca.

Pri Gosz[pe] Mattere naiti pricsam sze. Szam z szvoium potrebocsum, koju ie szam mogel videti y spozati da bi mu mlada pamet prepusztila, znaiucs da ja za sze nema[m] nego dva koina, i niega tretiega, koy, da bi za vszaki strapacz bil, mene ga ie treba ar moy staliss y szlusbe na vesz potrebuie treh naimeine. Lovaszkeh da nemam y tu vidi ar onoga tvoga budem moral pod jednoga vzeti, pod druge pak szlughe, ako zmed teh zdrebczey mlaiseh nikai ne bu szpodobnoga, za gotove peneze, gda doidem, budem moral szkerbeti. K tomu [...] bude koina dati [...]; dok se [...] za niega skerbeti. Kakti niti onoga niti drugoga morem dati.

Pricsai y povecs zroke szama, ter nai szudi. Za Goszpu Matter ne dvoim da bi zadovolino ne bil izpricsan. Drugacs da bi na lahkotu n[jegovo]j m[i]l[ost]i mogel kay vucsiniti, bi bogme (?) kada doidem. Ako mu kay bum mogel vu csem pomoci, y to Goszpe Mattere lyubavi gledeksi, vucsirim. Kay pak ne moci to ie za hman. Za nasseg-a mladoga Imbricsu³¹¹ ozdravlieine iz szercza se nadaiem. Bog [g]a sivi draghem roditelom na veselie!

Csiudom csiudecsi sze neszem sze mogel precsuditi za Banicsino³¹² udavaine. To ie do koncza veliko rodbinsztvo z Familium Zebecz y Kopssics, a pako sztanovito da bi selel (?) bil doma biti. Dobro da je fassinek minul, e da bi Tofficsine csiuvaricse po Vuzmu, gda [...]³¹³ za koju bu vredno saluvati (?) pokle kai ti [j]e tak po [...] szkerbi koiu imas nalogh po imainu [...]³¹⁴

[...] ja znam da ti [j]e doszta tesko y neprilicsno, a navlaszti vu konschanszkem kade ie zmessano sziomaha brata y dobrega [...] z nassom. Teriai vsud; neka officiali ostro teriaiu. Ja koi sze denesz Gosz[podinu] Mestru³¹⁵ piszati da Koncsine z konscanszkem dimi poterpi do moga dosasztka zbogh neprilike betega bratovoga, y moga od doma bistia. Uffam sze da to vucsini N[jegova] M[i]l[ost]t, a naimre cse od drugeh imain bude placseno, vu csem szkerbi moie dete, ar ti drughi uffam sze da [...] prez twoie pomoci y bante. Za sracsunati hocse ti i[n]tter[e]ssih pomoci, lestor ga opproszi. Da szi pri malom strossku lahko veruiem, a naimre kad od teh kentmarov (?) nemres sze penez [...] z Vratacsani, bumо ravnali bolie. Na mojem povratku bude ie, vidim, pak vu pravdu posvati, da sze oskubu kadi snegh opade [...]. Possli koncsem ondessni [...]³¹⁶ mogla ako ne drugacs y po plenu (?) ne mi treba spisavati twoih potrosskov. Vidim je szam prez vszakoga pocsitara y zato moia dussek ne budi ti, ar kay szi god y kak god ravnala y obernuta.

³¹¹ Vjerojatno Emerik (Mirko) Ladislav, sin Baltazara Patačića i Terezije Gereczi, koji je umro u veljači 1695. godine.

³¹² Izabela Rosina Gallenberg, druga supruga bana Nikole III. Erdödyja, koja se je nakon njegove smrti 1693. godine preudala za Sigismunda Batthyánya.

³¹³ Izblijedio tekst, nečitko više rijeći.

³¹⁴ Nečitko i oštećen rub dokumenta.

³¹⁵ Juraj Plemić, protonotar Kraljevstva.

³¹⁶ Nečitko do kraja retka.

la vsze je dobro y mene povolino. Ravnai i gospodari nadalie kak te ie Bogh navucsil; mene bude vsze za dragho y dobro. Y zato si vu tom nistar ne [...].

Drago mi da szi mentenicz vcsinis sivati, ali sa sal da ti [j]e spicz neszta. Ia ih dokumenti hocsu ako ih on kamar bude imal od koiega sem one vzel. Bar bi mi mustru bila poszlala vu lisztu, tak bi ih y drugde bil poiskal. Sal bi mi bilo da bi pomenkainu toga poldrugoga reffa ne bil drecsno [...]. Ia ih sztanovito donesem y ravno tak niuszta koysze vsegdar lahko prissie. Stuczlechi ako ti jos k one ke szem poszlat potrebni ieszu, possli mi kerpicsu toga barssuna [...] donezti barssuna.

Ove (?) poste z strahom od tebe sta csekam ar [...] za moga Bratta obznanien (?) niegov staliss iako me plasse, da bi mi koy nepovolien glasz ne dossal. Ja bi kruto s[e]lil da bi ga pohodila, a ztem boli[e] da ti selie (?). Proszim moia dussek kak ie god moguscie poidi k niemu sziomahu. Y za g[ospo]dina Draskovicsa³¹⁷ betegh bilo ie csiuti, za szmert zvan tebe nigdor izda ne piszal. Bogh ne dai ni tam, ni na Bisztre, selim iz szercza.

Z dobrum Druskoczyzum o te svadbe kak szu ravnali, nikai ne pisses. Neszu li pak tanczali (?) czecz ruke, kak szu na Kalinovcu; gda ie bila kukmaszta. Seliom selim vnoga na recsiih koia peru ne veruiem. Dai nam sze Bogh na szkorom zastati sto uffam da bude tverdno do ovoga szvetoga Vuzma. Ne sznam izda dneva y onoga (?) vremena ali [...] dan (kada sze moga duguvalna terminus pocsne) bude znati i taki ti obznani[m]. To vemdar segurno da pred Szvetek budem te mogel videti, dai Bogh, zdravo y szrecsno. Poszlani kip zagovorni znam ti [j]e vu rukah, ne znam bu li ti po volie.

Vino suszemberszko, za koie szem piszal, znam szi do Novoga Maroffa poszlala, koie vino bude imalo biti poszlano, gda y osta(?)la gibala budu. Nema[m] za vezda vec ti nistar nego Gosz[*pode*] Mattere, Gosz[*pode*] Szesztre Patacsickske moiou poniznu i vernu szlusbu p[re]porucsi. A ia osztaiem

tvoi moia draga dussicza stalno veren y pravicsen do groba tovaruss
Chernkoczy Ferencz m[anu] p[ropria]

[...]³¹⁸ 19. februara 1695.

³¹⁷ Moguće je da misli na Petra II. Draškovića, podbana i protuosmanskoga ratnika. Drugi sin bana Ivana IV. Draškovića i Marije Magdalene Nádasdy, osobito se istaknuo u bitci lipnja 1689. na Zrinskom polju, a umro je 1696. godine.

³¹⁸ Izbljedjela tinta, nečitko. Vjerojatno u Beču.

2.11

Beč, 29. veljače 1695.

U pismu Elizabeti Barbari Franjo se raduje napretku i zdravlju njihova sina Kristofora. Izvještava ju o svojim naporima na Dvoru u postizanju povoljnih uvjeta kvartira vojnih postrojbi. Upućuje suprugu kako postupati u vezi s pobiranjem poreza u županiji te kod točenja vina i prodaje žita.

Moia draga y liubliena dussicsa,

Bogh ti dai zdravje y vsze dobro z draghem nassem malem. Vu tork proszaztni prieh liszt koga bi denesz tieden imel bil prieti. Drago mi [j]e iz szercsa za tvoie y maloga dobro zdravje csiuti; dai mi vasz Bogh gda bude mi dopuscheno, vu povolinom naiti. Denesz ne pak poste tak ni tvoga liszta. Selim da sze y nadnym razveszeiti morem. Hvala Boghu ia sze y s gosz[*podinom*] Brattom Patacsicsem vu dobro[m] sztalissu nahodim. Dragho mi [j]e da nass mali mamicsu bendekati [j]e pocsel. Dai Bogh da ga mamu y japicsu zazavaiucsega naidem.

Moy poszli pocseli szu polahku k koncsu dohagiati. Sznocska szem oppravil zteska poszel za nalagh koga meszto quarterov³¹⁹ Poglavniku dati moramo. Vszum silum hoteli szu petdeszet iezer, ia z mukum namolih sze na trideszet. Da bi voiszke velika potriba y osztaлиh nevoli ne bila tak velika, uffal bi sze bil ios na meine szpraviti. Naiti vszi priateli y vesz koy cszine (?) staliss csiudi sze da ie y na teh trideszeti p[ri] pravno ar nepriateli nassi ob tom szu bili da sze menie petdeszet ne vzeme, koy szu obecali tuliko da bi sze Nemcsi nad nasz vergli bili. Ali za hman vemdar, ar sztari Bogh y Poglavnik milosztivni szu. Veszele se vszi priateli y szrechnoga me povedaiu. Bogh vidi y zna trude y vnguhe teske recsi, na koie cslovek gluhy nem mora biti na obcsinszko dobro. Dai Bogh da budu trudi prietni na priszesztnoga doba szpomenek. Terminus ie iedno malo pribers ar pettnaiszti dan feruara petnaiszti iezer, a zadni dan februara drugih petnaiszti iezer bude dati. Ne bilo moci na duglie ar im ie szproti penez treba. Y vu tom ie doszta poszla bilo, ar szu hteli dvaiszeti iezer za pettnaiszti dan, a za zadny deszeti iezer vu Oszeku imati. Naredneie ie vemdar petnaiszti negh dvaiszeti y to vu Varasdinu ne vu Oszeku posztaviti. Pissem G[ospo] dinu Biskupu³²⁰ da za Boga neka vcsini red, da sze k terminussom penezi posztave, ar ako toga ne bu, hocsemo k lettu y vu napredeku zlo (koga na[m] vu veke skodilo

³¹⁹ Smještaj i opskrba vojnih jednica izvan vojnoga logora.

³²⁰ Stjepan Seliščević (1637.-1703.), od 1694. zagrebački biskup i banski namjesnik u odsutnosti bana Adama Baththyánya.

bude) poczuteti. Uffam sze da ne bu velike teskocsie ar szem piszal da ia iezer dersi[m] szpravneh ios o pocsetku ovoga meszcsa.

Znam da bude taki po varmegiah zapoved od dimov. Zato moia dussek, prez odlake pissi G[ospodinu] Mestru³²¹ da ti obznani kai doide na dim (stima[m] pak da ne doide visse od lani, moze biti ni tuliko) ter taki szpravi te peneze. Od Koncsanov³²² kay na dacsu szpade szama plati. Oni pak nalogh Czeszarszki y orszacski dusni szu platiti. To ti obznani G[ospodin] Mester pocsem ie dacsa, ter to znavssi, lehko sze zrachuna kay dacsa vcsini, pricsem ti Januss diak ali Hersich pomore y zlahkoti. Biszasani,³²³ Zabocsani y pol Turniscsani zna[m] da plate. Dvoim za Konszanov vroknu (?) y Oszterschane.

Moia dussek, ia ne zna[m] da szi dughe izplatila, pri csem szi y kay penez imas, a naimre cse meda neszzi odala, ali szukna. Szkerbi vemdar kako god znas moia dussek, da sze meszto kmetov odbavis terha ar zna[m] da ne bu na pocsake. Y zato vidi da kmeti ne budu mogli, imas vsza pod oblasztium ter ravnai kak hocses. Za koia kakobernes y meszto koih szama das, bum selno csekal glasza.

Da bi dober diak bil y totu bi hasnili, z Josepha y potlam nikai ne bu. Ja bi imal k Santicsu voliu. Vcsini ga z dobra zvati ako ti sze vidi buducs da ne ka[m] za drughem. Simunu Biszacskomu z davnia szem kanil piszati za dolamu. Ak nesz ali mu ie nesz dala, dai mu iu ter nai dobar bu y te nalogh verno teria. Ravno tak y osztali officiali kak szami nehte meszto kmetov placsti.

Sal mi [j]e da ie ovde tak dober szaninecz, a totu tak vman. Ovde za hman ie mene dober da nikam nemrem. A dole koncsem bi ga dragho moi vsili y koia szu potrebna odpremiti bi sze mogla. Za vina, moia dussek, szkerbi da sze po tom utertom szaniaku odprave kam bus znala y dersala naiprilicsneie. K tomu nalogu pritisznuti bi Mirinicsa da plati vino koie tocsil, k tomu kercesmare Wratacske. Ne pisses mi nikai bu li sittku dobra prodaja y pocsem ie kay y ie li ti kay priszugjavas na prodaiu. Selium bum csekal glasza za szvadbu Goricsku³²⁴, a naimre ieszi li tam bila y z dragum Gosz[podom] Szestru[m]. Obznani mi p[ro]szim vsza pri tom znati selna. Gosz[pode] Mattere pokornu, poniznu draghe gosz[pode] szesztre Patacsiske szluszbu p[re]porucsam. Tebe takai svoiu vernu Gosz[podin] Bratt p[re]por[uča], y ia seleiucs te szkoro zdravu videti ieszem y osztaiem

tvoi moia draga dussicsa

veren y pravicsno sztalen do groba thovaruss
Chernkoczy Ferencz m[anu] p[ropria]

Iz Becsa dan 29. februara 1695.

³²¹ Juraj Plemić, protonotar Hrvatsko-slavonskoga Kraljevstva (1690.-1703.).

³²² Vjerojatno *Konšanov*, podložnici na posjedu Konjščina.

³²³ Vjerojatno *Bisažani*, podložnici na posjedu Bisag.

³²⁴ Vjerojatno misli na današnje naselje Kamena Gorica u Varaždinskoj županiji.

[*Adresa na omotnici:*] Momu vazdar liublienomu y vernomu thovarussu Elizabethe
Barbare Gereczi ov liszt da sze da mene vu draghe ruke

Kade bude

Cito

Cito

C[iti]ssime

2.12

14. svibnja 1695.³²⁵

Franjo se javlja supruzi Elizabeti Barbari u Novi Marof zabrinut zbog kašnjenja njezine pošte i nezadovoljan zbog odugovlačenja njegovih poslova.

Da szi mi zdrava moia draga dusicza!

Na ovu postu neszem priel ali od tebe ali od Gosz[*podina*] Bratta Patacsicsa liszta. Miszlim doszta kay mora biti tomu zrok. Szumlim (?) sto da bi na liszte moga y Gosz[*po*]dina Bana bi Gosz[*podin*] Bratt genul szim ter liszt po N[*jegovoj*] M[i]l[os]ti sallies. Bogh bi dal to zrok. Ako drughi bu, ter nepovolien, privda mi vu szkerbi y saloszti polosenomu vecs vszeg(a) toga na [...]³²⁶ zdravije drugacs Bosium volium hvaliti morem, ali kay sze po(la)kssicze krati[...][...] koia me tere zbogh odlake koncza poszbeno nass Gosz[*podin*] Ban [...] pri szebe na chaszt lani [...] koiega [...] odpravlia na orszagh nass radi thabora sto me iako turobi ar ako vtegnu [...] odssasztak primorati pak duse y tese poszel tekel bude.

[...] odhaiati y prez sile ne bu odhajal dok ne bu [...] Ja Boga molim da mi da doszta zverssetek szkoro. Ako ga ne bu szkoro, sztanovito da ne zna[m] sto pocsnem.

(*Dussek*), obznani mi kak szi z nassemi draghemi ter mi pissi takai [...] z Mallenicszem poszel opravila.

(*Gospode Matere*) moju pokornu szluszu vu milosciu p[re]porucsem ne pissem [...]³²⁷ Erdody Juriu koje po [...] poslal, nego bi stimal potrebno da Bratov [...]³²⁸ Gosz[*po*]din kad od ovud otide ne kani vu [...]³²⁹ Ovde vremena prikladna imamo. Dai Bogh takva y pri nasz. Drugacs novoga nistar. Dai Bose te mi novin szkoro piszati da szrecsno ia obznaniti morem k tebe dossasztka. [...] gda god bude ar [...] moga za koiem [...] tebe y vsze drughe vu (*povolinom*) zdraviju naiti. Nasse draghe [...]³³⁰ preporucsiam y osztaiem

tvoi moia draga dussicza

veren do groba tovaruss
Chernkoczy Ferencz m[anu] p[ropria]

14. maiussa 1695.

³²⁵ Teško čitljivo, izbljedjelo pismo.

³²⁶ Nečitko više riječi.

³²⁷ Nečitko više riječi.

³²⁸ Nečitko više riječi.

³²⁹ Nečitko više riječi.

³³⁰ Dalje nečitko.

Je li nassem konschanskomu plebanussu laglie ali [j]e [...]? Selim znati [...]³³¹]

[*Adresa na omotnici:*] Momu vazdar lyublienomu y vernomu tovarussu Elizabethae Barbarae Gereczy ov liszt da sze da mene vu draghe ruke

Vu Novom Maroffu

³³¹ Dalje nečitko.

2.13

Beč, 18. svibnja 1695.

Franjo piše supruzi Elizabeti Barbari u Novi Marof. Ispričava se zbog iznenadnoga poziva Baltazaru Patačiću u Beč, podupire njezinu odluku o kupovini obiteljskoga nasljeđa (nakita) te joj daje upute kako mu isti poslati u Beč radi procjene.

Moia draga y liubliena dussicza,

dai mi te Bogh zdravo naiti z nassem draghum Goszpu[m]Szesztrum y obodveh nasz draghum vekssu[m] y malum Cumpantium.

Doidehu sznocska nass Gosz[*podin*] Bratt Patacsics komu kuliko ia tuliko y dobro nass G[ospo]din Ban veszeli sze. Znam da Goszpe Szesztre nasse po hitreim Gosz[*podina*] Bratta dossasztka neszem vgodil ar, kot bi vszakomu seleti, tverdno (?) zna[m] da y Gosz[*podja*] Szesztra seleli szu zakupa szimo putuvati. Ali moia dussek, tebe pri nih posztavliam procuratora da pricsas y proscseina proszis ne tuliko mene kuliko G[ospo] dina Bana (koy ie oszebuino zapovedal mi Gosz[*podina*] Bratta na dossasztak prosziti) za zrok daiucs. Hocsu ztokrat zahvaliti; proszim nai mi za zlo ne vzemu. Pacse, szto ia ovde morem ali mogel bum doma N[*jezinoj*] M[i]l[os]ti szlusiti, nai zapovedaju koi [i] m poniznu slusbu p[re]poruciam.

Dragho mi [j]e da szi zdrava. Uffam sze da mi te Bogh da szkoro videti. Moia draga dussek, nemam csasza piszati ar od G[ospo]dina Bana kaszno doidohszmo kakki da posta szkoro y kaszno priszpeva. Vsza veszelo csuiem domacsra od Gosz[*podina*] Bratta. Bogh mi te sivi y zdravo dersi. Ne budi ti sal za kupilo Malenicsevo ar ako ne bu tulike vrednoszti lahka ie tomu polescsicza. Ia sze raduiem vu tom da koncsem babinsztrvo³³² moie tebe ie k ruka[m]dossal koie ako y dragsu csenu voli[m] videti na tebe, negh da bi [j]e gdo sztranszki kupil szto bi bilo da bi sze ovak ne bilo ugodilo. Nego, moia draga dussek, ako ti sze bu vidlo, a naimre cse tu vsze imas pri tebe na Novom Maroffu possli vu skatule szpravno zapecsacseno po Stefficze. Ia ie z Gosz[*podinom*] Bratom hocsiu vucsiniti preczeniti. Ako li sze ne bi uffala, posslies po Goszpe Szesztre. Med osztalem ako ta odpravljala bus posslimi y twoi perszten ki [j]e od [...]kulina da ti par szpravi[m]. Selel bi ako sze uffala bus y ta druga [...] priet. Draghe Gosz[*pode*] Mattere pokornu szlusbu y szrecsne szvetke. Z tem mi te Bogh zdravu dersi seli[m] y osztaiem

twoi moia draga dussek

veren y pravicsen do groba tovaruss
Chernkoczy Ferencz m[anu] p[ropria]

Vu Becsu dan 18. maiusa 1695.

³³² Vjerojatno misli na obiteljsko nasljedstvo odnosno otkupljeni nakit o kojem govori Elizabeta Barbara u svojem pismu iz Turniča napisanom nakon blagdana Duhova.

[*Adresa na omotnici:*] Momu vazdar lyublienomu y vernomu thovarussu Elizabethae
Barbarae Gerecza ov liszt da sze da mene vu draghe y (*povoline*) ruke

Na Novom Maroffu

2.14

Beč, 14. prosinca 1695.

Franjo ogorčen piše supruzi u vezi s rodbinskim i imovinskim odnosima te podložnicima. Opisuje joj tijek opravljanja svojih poslova te joj daje upute o izradi krzna i ukrasa.

Da szi mi zdrava moia draga dusscza!

Kruto selno chakani liszt vcsera prieh liublieno. Drago mi [j]e da szi zdrava y pri Toffichine zimlicze tak zauffana. Bogh mi te vu zdrayyu potverdi, a niega y z malem Istvaniczem chiszto ozdravi.

Tvoia szlaboszt koiu szem za vesi drugoga zroka stimal, miluiem, a naimre da ti [j]e za twoie dobro csinieine od szesztre mile zavdana. Leszich³³³ kai sze dosztoi hvala Bogu ne mi sze bilo zesslo na niegve niti szem ih nigdar noszil niegvoga kot onakovga csloveka dara. Y zato z nymi sze ne bi poszujavati niti [...]liati ne potrebno. Ako sze vecs zpiszavala znym bus, vtekni mi (!) vu ocsi deszke moie z kemi szi [j]e k szvadbe hisu popodil y popersznichal (?) keh mi nigdar ne platil, negh ie ie prez vszakoga moga znaina izpelial iz Varasdina. K tomu vnoghi moi R[ajnič]ki koy ie ovde y vu Graczu na nihovu pri szmuku montu ferknul, koie da bi morali mi povernuti, znam bi vragh vzel nassvu, ali horkenglin kteri. Ako szu tulika gospoda neka posteno vernu szto szu prieli od drugeh. Ako li neszu mogucsi, tak tuliko reputatiu za pecsum neka osztave. A za Turkovcsinu more sze Bednie napiti dok szu Goszpa Mati sivi, za koiu mene ni maine ni vecs, ar znati more da ie ia y z tobum malo y nikai haszne ieszmo prielli. Ako bi Bratt Patacsics imal priliku y vsze rodbine volia bila neszem suprotiven da sze vszaki dan razdeli. Pri csem vecs imal bum neg on ar zvan twoie portie (koia nasz po szmerti Goszpe Mattere bi mogla dopaszti) bum ladal moga Bratta portiu koia bu tulika kulika vseh vasz pri Goszpe Mattere ostzaiucs. Ter ako bi te terminus hoteli imati, obzanni mi, da Gosz[podinu] Mestru bum piszal y k[nezu] Zaverszkomu, a Czinder[i]³³⁴ je y tak ovde z koim govoril budem. To ie bogme za hman. Druskoczy y z senu[m] po mene iahal ne bu niti se ia da[m] pod pete. Neka csini y govorci kai hocse.

Drago mi [j]e za Doctora da sze ie pak obecjal k detetu po koga budi poszlala ako mu od teh prahov ne preztane zimlicza. Uffam sze vu Boga da schim ga twoia szesztra,

³³³ Vjerojatno lisica, lisličjega krzna.

³³⁴ Juraj Cinderi (*Czindery*), podžupan Varaždinske županije, notar Zagrebačke i Križevačke županije te zamjenjski protonotar Kraljevstva. Kasnije je obavljao službe podžupana Varaždinske županije, ablegata Kraljevstva, protonotara, prisjednika Banskoga stola i konačno podbana. Možda misli na Jurja Cinderija mladega, plemićkoga suca Križevačke županije.

vszeh dobrot senszkeh pelda, bolie klela bude da bu zdravei ar nistar Bogu ne odurneje zvan gizde y iala.

Za vina ne sztarai sze, bu sze y ovak pilo. Ako bi mi kai potrebno poszlati, po Bratta Patacsicsa liudeh obznaniam ti. Ali poklakam da G[ospo]din Biskup³³⁵ z G[ospo]dnom Keglevicsem ima vu ovom nepovolinom poszlu paszhiti sze szimo, ne znam kak z menu[m] obernou. Ie li orszagh bude hotel da oszstanem ter ako oszstanem mozi biti G[ospo]din bu hotel imati da uz niega bum, kakti [j]e Bratt Patacsics okolu pokoinoga bil. To ti more znam bu znal Brat Patacsics povedati ar od G[ospo]dina Biskupa y osztaleh zezve. Ja berse li bum seguren, obznam ti.

Moy poszli za koie szem ti piszal zboga betega G[ospo]dina Stohrenberga³³⁶ sze szu naipre dani, ar kad ie betesen tesko ie pri niem, a naimre z takvemi koia neszubocsinszka. Pocsel ie ozdravlievati, hocsu pocseti. E da y G[ospo]din Biskup pripomore mi precz prieten pri Comori Presidentu³³⁷ koi takai lesi, obznam ti y za to.

Iz liszta Bratov Patacsicsa vidim da tesko bute szkupa bosicsuvali sto mi [j]e sal. Pissemi da doide k tebe o novom lettu. Berse li zeznas gda sze bu kanil gibati szim, obznam mi. A ti doides li znym, moia dussek?

Musi koy szu koine osztavili kastige vredni szu ar ie to nihova malovrednoszt, koteruneszu hteli postentati za dan kade, nego szu volili osztaviti marhu. To ie moie dobro kai szem im strosska dal na put!

Moia dussek, za te leszicze szkerbi da budu szpravne glasza chakati od G[ospo]dina Keglevich Adama³³⁸ ar ih, znam, niemu zproti treba bude k mentenu csernine. Ne bi rad da bi bil vu tom zvantuvan. Kerzno koie mene G[ospo]din dal zessito ie, nego szu [...] po szebe. A tuliko ie vu plahte malovin kuliko szem ti obznanil. Onum prilikum y kip Herczega Carola³³⁹ posali mu, ali onoga ki [j]e lepssi koga szem szamoga poslal bil.

Moia dussek ie li szega letta zgotovliena vu Zaboku hisa y kai kanis, ako szaniak bude, gde radi staina pripravliati, obznam mi.

Dokaniam seleiuci vszaku postu za te y za twoju cumpaniu glasz imati. Z Goszpur Matterium ako bus, N[jezine]M[i]l[os]ti moju pokornu szlusbu, proszim, vu miloschiu p[re]porucsi. Z tem mi te Bogh zdravo y veszelo obdersi. Osztaiem

³³⁵ Stjepan Seliščević (1694.-1708.).

³³⁶ Moguće da je riječ o grofu i austrijskom feldmaršalu Ernstu Rüdigeru von Starhembergu (1638.-1701.), vojnom zapovjedniku obrane Beča 1683. godine i istaknutom vojskovodi tijekom Velikoga (Bečkog) rata za oslobođenje tijekom kojega je bio imenovan i predsjednikom Dvorskoga ratnog vijeća.

³³⁷ Predsjedniku Ugarske komore u Beču.

³³⁸ Brat Petra, banskoga namjesnika i velikoga župana.

³³⁹ Riječ je o Karlu Habsburgu, mlađem sinu Leopolda I. i bratu prijestolonasljednika Josipa I., koji ga je nakon smrti 1711. godine te po završetku Rata za španjolsko nasljeđe, naslijedio na prijestolju Carstva i Ugarsko-Hrvatskoga Kraljevstva kao Karlo VI., odnosno Karlo III., i koji je vladao do 1740. godine.

tvoi moia draga
dussicza

veren y pravicsno sztalen
do groba tovaruss
Chernkoczy Ferencz m[anu] p[ropria]

Iz Becsa 14. [decem]bra 1695.

Kak ie ta porez po imainu upala ucsini mi zpiszati po Gosz[podinu] Sissinaiskom³⁴⁰
ter mi posali moia dussek. Za Schitaroczya szem ti obznanil proszasztnu postu, koi nai
bu seguren y more doiti gda bu (*htel*).]

³⁴⁰ Vjerojato je riječ o Nikoli Šišinačkom (*Sissinachky*).

2.15

Beč, 14. siječnja 1696.

Franjo supruzi Elizabeti Barbari piše o svojem zdravlju, poslovima u Beču i selidbi.

Moia liubliena dussicza,

Bogh mi te zdravo y blaghoszlovno dersi. Dossel mi [j]e liszt tvoi koga mi jeszi piszala szada proszasztni pondeliek. Drago mi [j]e da ti [j]e Bogh zdravje dal sztalno vu kom da mi te dugho sivi iz sacerza selim. Hvala Bogu da ie y patientom twoiem laglie, dai Bose da mi szkoro bus mogla piszati y za nihovo ozdravlieine.

Mene Bogu hvala zdravie dobro szlus, a oszebuino vre na ovo mlado letto z sztarem lettom otide y kattar koi me ie potlam szem ovde za guszto plaszil. Vezda hvala Bogu ni niega ne terpim.

Piszal szem ti vu szredzu obilneie vezda ti nemam kai pridati niti ti, zaradi naloga czeszarszkoga, kai sztanovitoga izda morem obznaniti ar naiti [j]e po Czesaru resolutia upala, (ne nam izdal) expedicie. Ali szem seguren za poleschiczu za koia obznamen ti drugu posztu.

Moia dussek, veszelo chekam obznanieina za ona radi koih piszal szem od varasdinszk [...]³⁴¹ doctora [...] prime[m] [...]³⁴² niti sztraha za koy [...].

Ja szem szkerben za sztan koga iscsem da sze nassem szimo putnikom vugnem, sto vu pondeliek rano, ako Bogh da, vucsnim. Nasze draghe Gosz[pođe] Matere pokornu szlusbu. Z tem osztaiem

tvoi moia draga dussicza

veren do groba tovaruss
Chernkoczy Ferencz m[anu] p[ropria]

Iz Becsa 14. januara 1696.

[*Adresa na poledini:*] Generose dominae Elizabethae Barbare Gereczy de Gerecz, cont-horali (!) meae desidera[...]³⁴³

³⁴¹ Oštećen list, nečitko više riječi.

³⁴² Oštećen list, nečitka rečenica.

³⁴³ Izbljedjela tinta, nečitko.

2.16

Beč, 28. siječnja 1696.

Franjo se u pismu supruzi Elizabeti Barbari raduje ozdravljenju sina i osvrće na zdravje sina Baltazara Patačića. Izvještava suprugu o preseljenju u Hrvatski kollegij, o uspjehu u pregovorima oko kontribucije te o dodjeljivanju župe. Upućuje ju i na poslovanje na posjedima.

Da szi mi zdrava moia draga dussicza!

Dva tvoia lisztu vcsera k chaszu prieh liublenco iz koieh oszebuino razveszelil szem sze kad szem za twoie dobro zdravje y nassegə Tofficze zimlicze oszlobojeine razumel. Bogh y tebe zdravu mi dugho obdersi. Tofficzu obodvem na radosz y sivlienie ozdravi. Malomu pak Istvaniczu selnu poleszhichu na sztalnoszt zdravia poszudi y poverne, iz szercza selim.

Neszem Gosz[*podže*] Szesztre Patcsicske sztalissa niegvoga povedal, nego Brattu kad me ie pital sto mi pisses ieszem odgovoril da mu ie szin nesto betesen, za koiega odhrambu rekel ie da dvoi szam, ali eda Bogh da ter im sze na veszelie odhrani.

Moia dussek, neszem ti vu szredu piszal ar szem poste vgressil z G[ospo]dinom Biskupom ravno on iszti dan doiducsem, poszle obcsinszke obcsinaiucsi. Nesz ti piszal ni po liudeh G[ospo]dinodeh ar szem keszneiu od denessnie poste priliku dersal.

Sal mi [j]e bolie da liszti tvoi tako keszno hodisse ar da bi mi pred odszesztkom G[ospo]dina Biskupa liudih bili dossli, vunu za koiu pisses bil bi ti poszlat. Ovak da szu zamudili, csekat moram prilike drugob ob koie ti ju prez dvoine posalliem.

Ja szem sze polagh G[ospo]dina Biskupa volie iz mojega sztana vcsera szimo vu Horvaczki Collegium³⁴⁴ preszelil. Ovde zakupa pri G[ospo]dinu z G[ospo]dinom Keglevich Adamom, meni oszebuino dobrem, sztanuiemo. Lepo mi [j]e kruto y vnogho mi za vse leglie bude negho doszle. Poszla vemdar y piszma ne bu menkalo, ali ovde prez toga nemre bitti.

Za plebaniju zabocsku z G[ospo]dinom Biskupom govoril szem koteri hvali toga Bogovicsa sto mi [j]e kruto drago da z tem vszem segurneie vugodim. Goszpon Leszkovaci Vugrincsicsa mi ie iako poreprucsal, ali da tebe y k[ne]zu Voikovicu ugodim Bogovicsu salliem collatoriu koiu mu sto berse posali, da z tem semu proszta bus y te szkerbi.

Hvala Bogu kako piszah tako y teh vucsinieno da te stibre illi podankov poszel szrecsneie nego pervo, stimali szu vsi ovdessni patroni, vupal ie. Ar na molbu y piszma koia vu tom podah, oppravil szem na 25 iezer, kakti meine petemi iezermi od lani bude. Dobro,

³⁴⁴ Riječ je o Hrvatskom kolegiju u Beču (*Collegium Croaticum*).

Boghu hvala, da szu pocseli odsztupliavati. Uffati sze ie vu czeszarszku miloschiu y nadalie kot sze uffam da y vu ovom drughom poszlu vszi bumо razveszelieni.

Moia dussek, obznanił szem za ov opravek G[ospo]dinu Banu od kuda znam da bude y orszaghу piszane kakti sze bude zbirala [...]³⁴⁵ berse ar na konecz illi zadni dan martiussa bude teh 25 iezer dati. Previch po imainu ar zna[m] da vekssem taliem (?) pak bus morala lahkotiti neboghe kmete. Szkerbi adda za to y za Andrassichevo izplacseine ar z nym nekai odlucsiti, kot takovem ki rad berzo zfali. Budem G[ospo]dinu Mestru piszal da ima vezda szkerb za nasz vu onom poszlu za koga szem ti piszal. Dragho mi [j]e da Tofficza sztricza zna zazvati. Dai mi Bogh csiuti y za vekssa!

Za mikchevacsko poszluvaine y pri Zagrebu za ciglenicze budem selno chekal glasza. Z G[ospo]dnom Draskovics Janussem ovde ie Gotthall Gabor koi posveda da ie od szvoie Goszpe Mattere priel liszt iur bolie szpravne. Ovde ie y Szaycs, moi negdassni diak, ki [j]e y Makara³⁴⁶ osztavil szlusbu, pri G[ospo]dinu Draskovicsu prieti.

[...]³⁴⁷ ober Tomassevecz ne bili zasztaviti penez preczembum izplatiti, obznanimi twoiu voliu. Dokaniam, vszaku postu selno za twoie zdjavje y twoie companie staliss glasza csekaiucs. [...] mi te Bogh zdravo y veselo dersi. Osztaiem

tvoi moia draga (*dussek*)

veren y sztalno pravicsen
thovaruss do groba
Chernkoczy Ferencz

Iz Becsa 28. januar[a]1696.

³⁴⁵ Oštečen list.

³⁴⁶ Vjerojatno Ivan Makar, barun i pukovnik u Koprivničkoj krajini.

³⁴⁷ Oštečen list.

2.17

[*svibanj / lipanj 1696.*]³⁴⁸

Franjo obavještava suprugu Elizabetu Barbaru da joj šalje stvari koje je kupio za nju i sina Kristofora. Naglašava joj nužnosti rješavanja imovinskih pitanja u vezi s vinogradom.

Moia draga y liubliena dussicza.

(Vc)sera szu dossla sz vini Bratta Pattacsicsa kola, koia zutra rano odhagiaiu. Na nyh ide dole y Pop Sissinacsky bratt nassegä osztercskoga Plebanussa. Salliem ti po niem Toffichin szeinem, to ie szabliczu, skriliak, palichiczu y dvoie rukavicze. Treti [j]e naides za sze koie szam ti zdavnia bil kupil ter szem ie zabil poszlati. Szablicza ie vnogo prosztessa neg szem iu hotel y stimal. Dobri Trumbetass po szvoiem dobrom opravku preszkerbel ie tak glumpasztu koi ia polagh zavadka poszlanoga tako im po volie pla(ti)ti moral. Za szadassniu dobu hocse sze zaiti, neg mu snoriczu ucsini napraviti. Palichicza ako bu preduga vcsini [j]u pirezati. Y prirese [j]u y pleh nazad dene nass spoliar.

Vcsera po poste piszal szem ti za vszaobilno. Medtem toga zabil szem ti piszati radi varasdinszkeh Jankichineh goricz da bi radi obdelaina nihovoga narucsila y penez dala ako ih nemaiu officiali. Z tem ne treba csekati doklam bi sze z Brattom Patacsicsem ali zesztala ali te popiszek vszivucsini, ar ie tomu vszagdassnia potriba. Pissem ovo y Brattu Pattacsicsu vu tom poszlu szpodobno kak y tebe. Berse li doidi zasztani sze znym y vucsinete kak dobro bude. Ja mu pissem da nai szkerbi komu bi sze iz arende imainae dalo. Ia szem arendu gottov priemati y racsun od nie davati. Daiem mu pokrito na znaine da ne selim y ne szvetuiem da bi sze Goszpe iz arende imainae dalo zbogh vnogeh zrokov koih Peru nit ovde nit onde uffam. Ja znam da y Goszpa ne bi htela niti bi mene prilicsno Goszpu bantuvali kada bi koia potrebocsa bila. Csuiem od nekoih da szi verlo glavu teru kak ia sztrassno obogatem iz imainae petaiszkoga³⁴⁹ y zato ne naimenssi zrok da ja imainae nemrem preda sze vuzeti.

Pissu mi takai vnoghi za Illiassicsa³⁵⁰ da izda ne veruie Gozpe Neveszte³⁵¹ odgovoru. Ov liszt Bratu Patacsicsu y osztale koy k niemu szlissali budu, a do tebe dohodni, po-

³⁴⁸ Zbog izbljedjele tinte na kraju pisma nije moguće razaznati točan nadnevak. Svibanj ili lipanj 1696. godine pretpostavljeni je datum nastanka pisma temeljem njegova sadržaja te sadržaja nekoliko pisama koja ga slijede.

³⁴⁹ Imanja obitelji Pethö de Gerse, odnosno Ivana (Jankice), sina Barbare Gotal iz njezina drugoga braka s Adamom Pethö de Gerse i polubrata Elizabete Barbare Gereczy, koja je zajedno sa suprugom Franjom skribila o mladiću nakon majčine smrti.

³⁵⁰ Jakov Ilijašić (*Illiassich*), podžupan Zagrebačke županije, kasnije zamjenski protonotar Kraljevstva.

³⁵¹ Vjerojatno Ana Suzana Oršić, udovica Gabrijela Chernoczyja.

silai vu Klokovecz³⁵² vu dalneiega niegvoga obznanieina ar mi pisze da tamo naipervo doide y onde iedno malo pocsine.

Po Telovu doides li taki domom ali ztoprav odonda po zagovoreh poides, selim glasz imati. Salliem Tofficze y nekakve male kuglicze. Draghe Gosz[pe] Neveszte moju ver-

nu szluszu preporucsiam. Bogh mi te zdravo dersi selim iz szercza y osztaiem

tvoi moia liubliena

dussicza

veren i pravicsno isztinszki
do groba tovaruss
Chernkoczy Ferencz m[anu] p[ropria]

Moia dussicza, sztanovite zdele y tainere kosztrene salliem k[ne]zu Ztepanicsu nota-
riussu³⁵³? orssacskomu koie [...] tainere vu iedne [...] zabite. Posali po nie na Novi
Maroff y odpremiti [j]e vucsini vu Zagreb [...] Ztepanich. Bu ti znal pop Sissinacski
povedati kulik ie terh y pri komu vu [...] osztanu. Vu skatule vu koie ie szeinem
Tofficsin ie takai y [...] parteke tak mu [...] y osztalo k tebe szlissa.³⁵⁴]

³⁵² Imanje i kurija Baltazara Patačića danas u istoimenom naselju na području Krapinskih Toplica.

³⁵³ Ivan Stepanić (*Ztepanich*), od 1693. godine turopoljski zemaljski župan, notar Zagrebačke i Križevačke žu-
panije, sudac grada Zagreba. Obitelj Stepanić spominje se od prve polovice 16. stoljeća u Kurilovcu. Tije-
kom prve polovice 17. stoljeća kralj Ferdinand II. pojedinim članovima obitelji u dva je navrata podijelio
plemstvo, a oba su plemička lista proglašena na saborima.

³⁵⁴ Dalje nečitko, izblijedio tekst.

2.18

Beč, 12. svibnja [1696.]³⁵⁵

Franjo piše supruzi Elizabeti Barbari iz Beča potičući ju na liječenje te šalje lijek za sinove tegobe. Poziva ju također na smireno ponašanje i opisuje pokušaj prona- laženja supruge za Adama Gereczija, parnicu između obitelji Erdödy i Drašković te svoje poslove i probleme s poslугom.

Bogh mi te zdravo dersi moia draga y liubliena dussicza.

Koia mi piszes vu listzu proszásztni pondeliek poszlanom razumel szem vcsera liublie- no y veszelo. Hvala Boghu koy ti [j]e bolie dal y mene z tem obveszelil. Szelim y pro- szim ga poniszno da me te ozdravi na szrecno(?) tvoga zdravia prebivaine. Y zato po- klakam da szama natura szvedocsi potrebocsi vracstveh priemaina na csiszto ozdravlieine, potrebno ie da z tem nikai ne stentas nego pacse twoemu zdravju pomo- res kay berse. Moia liubliena dussicza, za liubav moiua na twoie, zbogh maloga nassegaa y moie, razveszeleine ne odlacsi z tem nego sto bers pocnsi ter y sile odpreti ne krati ar mi verui da ti hocse biti na sztalonoszt zdravia. Pissi doctoru varasdinszkomu proszecs da doide k tomu vremenu. Ia znam da sze ne zkrati koncsema za onda gda purgacziu y silu prepisze puschiati. Potlam osztala y prez niega opravis. Pisal szem mu y szam odovuda kot szem ti obznani, uffam sze da ne zfali. Ali dersim segurno da y ti necses zamuditi ovoga vremena za liubav moiua, nego parolu zadanu po lisztu obdersati hocses. Za maloga Tofficzu raduiem sze da mu ie bolie y otok on tak oplahel. Szkerbi, draga moia, da mu csiszto preide. Ako bi mu ta sena pomocsi ne mogla, nai bi mu sze z ovu[m] masztiu[m] ali olie[m] primazuvalo sto ie odavlie doctor prepiszal. Ako ga ne mocszi vu orszaghu dobiti, obznani mi sto ie, kai fali. Ia preszkerbim y odavlie posali- em. Uffam sze vu Boga da nam ga hocse siveti y dersati na kolena nassegaa obdersaine.

Razumem koia mi obznanuies povedana ti od k[ne]za Vernicsa³⁵⁶. Moia dussek, mucsi ter szi vszu tu pripoveszt na diku dersi ar mi verui da ti [j]e na diku y s chim liudi za to budu [...] z tem tebe vszigdar laglie bude. Ja szem to sto ti [j]e povedano zdavnia iemal vu pamet, ali szem mucsal sto ti (?) szi pomocsi nes mogel. Proszim te, draga moia dussicza, nikai sze zaradi toga ne zkasui protivna, nego vsza pozabivssi y na krai osztavivssi izkasi sze lepo. Ne glei proszim te ni one bestie radi koie tesih doiti knym ar bi to zlo bilo da bi knym ne dossla ar znam da te budu zvali. Stimali bi da sze izka-

³⁵⁵ Pretpostavljena godina nastanka pisma temeljem sadržaja, osobito u dijelu koji se odnosi na bolest Kristofora.

³⁵⁶ Vjerojatno Martin Vernić.

suiemo na izliku priateli. Proszim te lyublieno obladai sze y nezk(ra)ti sze knym. A ona bestia y tak nema vre preczembe; uffam sze da poide pesziemi putti.

Nass sopronszki poszel boim sze da ie vesz za hman ar kad szem ti piszal vu szredu, Goszpa Festeticska polagh onoga szvoga liszta odissla ie iz Soprona ne csekaucsna na nasz. Mi szmo bili poszlali Vernicsa dole z lisztom, ali je ne nassel kakti [j]e prazen dossel y znameina ie da nema volie k Bratu ti Goszpa. Bratu ti [j]e za missliat y bers (?) kani ios za nyum hoditi. Naiti szmo mi obodva y z Gozs[pom] Szesztru[m] protivni, ali za hman kuliko vidimo. Da bi decsak premiszliti znal veszeliti bi sze mogal ar bogme ne stima[m] nego Bosiu voliu protivnu koia kase da ne za niega kot sze mene nigdar ne vidlo kak szem iu zapazil. Ravno tak y Bratu Patacsicsu. Ja bi mu G[ospo] dina Koffmona (?) kcser szvetuval, ali bers on nema voliu. Vnoga ti brat Patacsics pove.

Imbricza drago mi [j]e da koine tak marlivo prigleda y prehaiuje, ali mi [j]e sal da ie kissura tak zpacil da ne da na sze szedati. To ti Brat poveda vre ne zna[m] ie li isztina ar mozi biti da bi ga z tem rad oduriti da bi ga berse niemu dal za koga ypak z dalka hodi. Ako ie tak nai bi ga Mihok odvucsati kussal ter bi ga dobro csiniti na ztupu na iednu y drugu ruku csiniti obracsati. Moia dussek, bi li bil moduss kay vsztaviti toga Imbriczu ali ne? Drago mi [j]e da sze Lukacsics y Rak dobro ponassa. Drago mi pak bude ako te doide koy sze ie Ivicze obecshal da bi leztor kay valial. Ta Czvetanovics vu csem tak iako iezik szvoi prezpira rad bi znati. Kak god znas szkerbi y za sze y za me za inassa ar ako bi nega y obdersal treba na[m] ih bude. Za moy poszel radi koiega szem ti piszal vszi mali y veliki [...] hote da nai bude, a naimre G[ospo]din Rattkay koy szi tak vu tom glavu tere, kot da bi niega sze dotikal. Izda neszem podal instantie Poglavniku, ali zboga vnogeh zrokov moram Becs y kanim. Nass Patacsics y on mi ne da mira. Berse li k tomu pocsnem, obznamti, a drughi poszel uffamsze koy god dan doszlati; to ie to zbogh placse. Za vszu ti obznani[m]. Ti pak za to nikomu nikai ne povedai.

Dragho mi [j]e da szi pak na szredniem maroffu marhu szpravila. To ie isztina da y zemlie budu bolsse. E da sze y letta povernuti hote ter bude za vsza prilicsnie.

Zaradi his Goszpe [...] piszal szem G[ospodinu] Vicebanu i Gosz[adinu] Mestru³⁵⁷ szada vu szredu. Komai cseka[m] glasza. Ia sze uffam da me ne minu ar ta Illiassics znam da ih za sze obdersati ne bude selil buducs da szam ima hisze, a ove bi z terhom ladati moral. Medtem toga ako ti [j]e kai Scsitaroczy zezvedel, budem rad csiul glasza.

Commissia Goszpe Ba(tt)hyany Sigmundicze³⁵⁸ z G[ospo]dinom Erdeody(!) Juriem³⁵⁹ kakoti tutorem vu csetertek zacsela sze ie ali [...] Erdeody dokoncza szu (?) teski y doszta govore koia bi sze bolie zamucsati prisztialo. Y potla[m] pravicza hocse priszu-

³⁵⁷ Stjepanu Jelačiću od Buzina i Jurju Plemiću, protonotaru Kraljevstva.

³⁵⁸ Izabela Rosina Gallenberg, najprije supruga bana Nikole III. Erdödyja, koja se je nakon njegove smrti 1693. godine preudala za Sigismunda Batthyánya.

³⁵⁹ Juraj III. Erdödy (o. 1645.-1712), veliki župan Varaždinske županije te više ugarskih županija, tavernik za Ugarsku i dvorski sudac, kraljevski savjetnik i vitez Reda zlatnoga runa, ablegat Hrvatskoga sabora 1707. na

diti precze dobro Goszpe ar ima velike zroke y vnoghi velike liudi polagh szebe. Kada ie G[ospo]din Erdeody y [Kri]stoff z Gosz[pom] Draskovicsku[m] sztaru[m] pogaial sze, ne bil te volie ke ie szada. Koteri iako ie mogel z mensemi zroki 36 iezer zvlecsi od Draskovicsevi ne zna[m] zakai bi ovde ne mogla Goszpa z vekssemi zroki ne obsztati. Ja szem tam vesz vu szumlie. Naiti ocsi veszto ne sudim proti Nym vu Comissiu ar szem sze zpricsal G[ospo]dinu Bacsianiu (!)³⁶⁰ naiti szem bil pri nie[m] vu conferentie kou i e doma dersal. A od oneh drugeh nikai ne csuiem. Derse sze kot da bi me ne znali ter to vse zarad G[ospo]dina Bana.³⁶¹ Ova vsza nikomu ne povedai.

Z goszpu szesztru Gaboriczu³⁶² ovde nehte drugacs, negh da ie zarucsena od Ivanovic-sa. Obzani mi, moia dussek, kak ie god vpalo. A ti medtem toga ako ie y vpalo to lepo sze ie zkasui, moia draga dussek. Z te[m] dokania[m] seleiuzcs da mi te Bogh y z dragem nassem malem dugo zdravo dersi. Osztaiem

lyubliena dussek

tvoi veren y pravicsno isztinszki
tovaruss
Chernkoczy Ferencz manu propria

Iz Becsa 12. maiu(sa)³⁶³

Pavko ti sze p[re]porucsa ponizno za szeme szittno y haidinzko k koiemu vremenu uffam bitti y ia doma, ali ti ga p[re]porucsa[m] da sze ne pozabis za niega.]

dvoru Josipa I. Bio je također skrbnik djece bana Nikole III. nakon njegove smrti, pa je to moguće uzrok parnice između njega i Nikoline druge supruge Izabele Gallenberg.

³⁶⁰ Vjerojatno se ovo odnosi na bana Adama Baththyánya.

³⁶¹ Bansku službu tada obavlja Adam Baththyány.

³⁶² Misli na Anu Suzanu Oršić, suprugu svojega mlađega brata Gabrijela Chernkoczyja.

³⁶³ Oštećen list, nedostaje godina nastanka pisma.

2.19

Beč, 23. lipnja 1696.

Franjo iz Beča šalje supruzi lijek za njezine zdravstvene tegobe i pojašnjava joj kako ga koristiti. Upućuje ju također kako postupati u vezi sa sinovom bolesti, neposluhom nećaka i odabirom zakupca zemljišnoga posjeda.

Moia draga y liubliena dussicza,

Bogh mi te zdravo derszi. Dobil szem y ov twoi lisz koga szi mi na proszasztni pondeliek iz Thurnischia piszala. Dragho mi [j]e iz szercza moga da ti to vracstvo tak szrecsno vpada. Proszim te liublieno, moia draga dussicza, da y ovo sto ti od ovdessniega doc-tora salliem marlico izverssis. Salliem pak iednu skatulu praha oszebuinoga, koiega receptu da bi y poszl bil, ne bi ga bilo mocsi pri nasz napraviti, z koga ingredientys, koih dole nemaiu. Ovo ti posilia[m] doctorov izpiszek kak treba znym baratati. Vracstvo ie kruto lahko ar vu iutro okolu pett ali szesz ur, pred obedom vu sgane iuhe neszlane, dve nosne spicze vuzemssi, vu vecser pak iednu vuru po vecsere iednu spiczu nosnu vu szliczu devssi vu vode friske za koium iednu kupiczu vode izpivssi, vsze ie vracstvo dokoniano. Hoditi pak mores kud hocses nego od iesztvina y szada treba sze ie csiuvati. K vecsere pak da bi ne iela vnogho, negh y to ova gingava, z tem bolie. Uffam sze da za liubav moiou vsza izverssis.

Za Tofficzu drago mi [j]e csiuti da akoprem terpi zimliczu, hodi y frisek ie. E da li ga ie vre y ona osztavila da mu ie iela na terminuss navadni presztaiat! Vracstva radi koih szem ti szada vu szredu recepte poszl, treba ie da priemlie doklam odavlie glasz drughi doide ar ono vracstvo ne lestor da zimliczu pretira, nego da ga csiszto mentuie onoga od chesa zimlicza y on otok med nogami dohagia mu; k tomu hocse ga od neraszta takai mentuvati. Nego seli ovdessni doctor da czecz deszet ali 12 dan vcsinis ga z nekoim doctorom videti, koy neka izpisze kak mu ie, da bu znal nadalie razlucsciti kai bude znym treba csiniti.

Za Jankiczu³⁶⁴ da sze z praeceptorom tesko pogaja, piszal szam ti preszesztnu postu da mi [j]e obznanieno. Vučsini onak kak szem ti vu szredu piszal ter mu sze zagrozi ar ako mu pomiloschiu veliku vu tom izkases, bude gorie y ze vszema sze ne bude praeceptora bojal; koy da bi mu sze premenil ne bi dobro bilo ar bi szi dete vu glavu zabilo da ie to za niegvy voliu vcsinieno ter bi tak y drughemi praeceptorji baratal. Onomu pak

³⁶⁴ Ivan Pethö de Gerse, polubrat Elizabete Barbare, sin Barbare Gotal i Adama Pethö de Gerse, pripadnika ugarske plemićke obitelji s hrvatskim ogrankom. Članovi ugarske grane obitelji istaknuli su se u dvorskim i vojnim službama, a u drugoj polovici 17. stoljeća stekli su grofovsku titulu. Početkom 16. stoljeća pripadnici obitelji su od Ivaniša Korpina dobili posjed Belu u Hrvatskom zagonju, a držali su također Jurketinec i Ivanec.

kassniaru treba frisko szibie y strasza ter da bi mocsu gde kai dobroga naiti y premeniti ga o vacatiah (?).

Radi toga popiszavaina piszal szem Bratu Pattacsicsu. Znym za Boga ne odlacsete ter doklam ie brat dole neka sze previdi za arendatora ar ako toga ne bu ter sze kvar koi pripeti, bude iezero ogovorov. Tebe vre vu tom nikai ne bu[m] piszal da bi szama ta[m] hodila ali z Bratom Patacsicsem poidi ar zna[m] ni on szam ne bi hotel iti, ter za toga arendatora szkerbete. Vu Varasdinu ie glasz da Goricse Varasdinszke szu na p[ro]daiu radi kohi y doctor mi [j]e piszal. Ali sze nih ne bi prisztialo p[ro]davati, a naimre szada. Nego ne zna[m] vu kakvom szu redu ijeszu li obdelane, ali ne.

Moia dussicza, nai mi sze tuliko turobiti. Uffaine Bosie da sze y ia na szkorom z dobrem konczem mentuiem ovdessniega sztalissa ter da bumozakupa na miru. Ar mira negh gledecz ia szem nakanil ono vucsiniti za kai szem ti piszal ar onak prez dvoine (?) bude[m] mirnessi. Mene hvala Bogu vszaki csasz laglie ie. Obznani mi ie li ti ov liszt y z prahom doide ali ne, za koiega bi mi iako sal bilo. Novoga drugacs nistar. Obznani mi za Boga ie li vu Zaboku y po drugom imainu psenicza na to szpravliena, na kay ie totu. Ny (?) mi te Bogh zdravo dersi selim iz szercza osttauzcs

tvoi liubliena moia dussicza

veren y pravicsen do groba tovaruss
Chernkoczy Ferencz m[anu] p[ropria]

Iz Becsa 23. juniusa 1696.

2.20

Beč, 30. lipnja 1696.³⁶⁵

Franjo se raduje poboljšanju sinova zdravstvenoga stanja te upućuje Elizabetu Barbaru na daljnje postupke. Dijeli sa suprugom mišljenje o imenovanju upravitelja imanja, odabiru zakupca i skrbnika te postupanju s imovinsko-pravnim dokumentima upućujući ju na pomoć šogora Baltazara Patačića. Povjerava joj također odluku o kupovini posjeda.

Moia draga lyubliena dussicza,

Bogh mi te zdravo dersi. Razumem iz liszta Brata Patacsicsa tvoi zdrav staliss, y Tofficsinoga pobolssiczu. Bogh mi vasz obdersi sztalno zdrave. Zakay mi neszti piszala? Zadovolinu i zpricsaine iz liszta nassegka kuma Sissinackoga priel szem, koiem ie ztem prietneie, da mi segura da priszasztnu postu primem od tebe liszt z koiem nadomesztsis zamugiena. Selim adda y csakam ga veszelo, iz koiega mi Bogh dai zdrava vsza y zrechna za te rassumeti.

Za zimliczu Tofficsinu drago mi [j]e da ga ie osztavila. Ali kaiti sze ie boiati da ne fundamentum iz koga dohagia pretiran, boiati sze ie da mu sze pak ne poverne. Stima[m] adda potrebno da na chesa niegvo ozdravlieine treba bi ona izverssiti koia szem od ovdeßniega doctora prepiszana poszlat ar me ie segural da po ovom hocse biti tuliko od zimlicze, kuliko od onoga med nogami otoka. Z vracsyi (!) vucsini adda, ter mi obznani po nekoiem doctoru sztaliss da morem pak z doctorom govoriti y nadalie ti obznaniti kay szi csinecsa.

Pisse mi takai Bratt Patacsics da ie z tobum doszta govoril vu poszlu nassegka Jankicza y obznanuie mi teskocsie koie szte pri tom znassli, naimre radi lisztov, y koga bi do csasza doklam sze previdi za toga arendasora, kakti za dvorskoga posztaviti mogli. Medtem toga da on ide y z tobum tamo da popisse y inventera duguvaina vsza sto mi [j]e iz szercza drago csiuti ar po tom sze vman priatelom zubi zassiu.

Zaradi lisztov velika ie miszel csloveku; ne kai bi sze Goszpe ne mogli zauffati ar ona znam selie one hise, kot da bi decze y odvetku onomu mati bila, vsze dobro. Ali naivec si [j]e premissliavati da cse bi sze szmert Goszpe (koie Bogh ne dai) pripetila, kak bi onda liszti hodili. Od kuda, ako su do vremena mogucsi obdersati sze, dobro, ako ne, neka bi sze y oni regestruvali ter ieden regestrum nai bi pri tutoreh po pokoinie Goszpe Mattere³⁶⁶ poloseneh oszta, a drughi Goszpe dal, ter bi sze na ladiczu ios kliucsenicza iedna dela, y kliucs ieden ovde osztavil, ter ioi sze onak dala ladicsza.

³⁶⁵ Zbog nečitke datacije u pismu, na dokumentu je kao arhivska oznaka olovkom naznačena 1690. godina kao okvirna godina nastanka pisma.

³⁶⁶ Barbara Gotal, majka Elizabete Barbare Gereczi.

A za dvorskoga protiven neszem. Koy sze gosz[*podinu*] Bratu y tebe videl bude, poszvete ga vu Imenu Bosiem. Arendasora stimal bi bolie iskati, nego ni [j]eden on modus za koga mi brat pisce ar iz senskoga spola ne vidim ni jednoga ki bi sze ali hotel ali prez falinge y mogal vu tutorszvo popacsati. Radi csesza gda doide szimo Brat bude prilika mandatu[m] van vzeti y preszkerbeti tomu. Da bi pak dete komu drugomu sze dalo negh ie pokoine Goszpe volia, bi me szercze bolelo kot zna[m] y tebe. Od kuda da sze koncse vu tom volia pokoine Goszpe Mattere y nassa dusnoszt izpuni, selel bi sztanovito. Pissem y Bratu Patacsicsu, dai Bogh vsza razlucsciti kak bumo proszti vman iezikov.

Goszpon Sissinacski pisce mi za Horvaticsevo vu Grancsareh imaine da ie prodaie; ter mi [j]e iako nagovaria kupiti, ali kaiti mi ne pisce ni czene ni sztalissa csesza ie kai, to ie to od zemaly, szinokoss, kmetov, vinogradov. Ja drugacs zna[m] da ie na szuszedsztvu nassemu Thurniscsu ali da ne zna[m] cheszca ie kay y kai mu ie czena, tak sze ne zna[m] resoluvati, nego y to na te osztavlia[m]. Ako ie zemaly y loz, tak ne csakaiucs od mene glasza, primi sze toga kupila. Gosz[*podin*] Sissinacsky bu ti mogal vnogo haszniti, kot sze y obecse. Ako bi hotel marhe ali koina vu tu, dai mu szlobodno. Ravno tak ako od kud penez kay dobis, dai mu. Nego treba da ti fassiu vucsini, kak ne bu mogal odsztupiti y drugomu datti.

Pisseimi osztercski nass plebanuss y za Mirkoczyevo, ali kudi iako, tak k onomu volie nema[m]. Kak god bude pri Grancsareh obznani mi, a oszebuino czenu y cheszca ie kai. Drago mi [j]e da za pszenicze bolssi glasz priel szem, negh szi mi ga onomadne obznila bila. Ovde vcsera y denesz kruto zlo vreme imamo; ne dai Bogh takvo pri nasz ar bi, zna[m], y to kai je osztalo pszenicz, po zlu prosslo.

Kak bus szrecsno putuvala y moie zagovore izversavala, selno csekal budem glasza.

Jeszi li kai sadji fliosa k hisam zgrebecskem³⁶⁷ opravila, rad bi znati. Ne zabi za Szaricseve hise, a ia glasza od Gosz[*podina*] Mestra chaka[m] za Czurkove.

Drugacs vezda nistar ne znam, negho selim da mi te Bogh zdravo y blagoslovno obdersi. Osztaiem

tvoi moia liubliena
dussicza

veren y pravicsno sztalen
do groba thovaruss
Chernkoczy Ferencz m[anu] p[ropria]

³⁶⁷ Franjo Chernkoczy posjedovao je kuću na zagrebačkom Gradecu, što je vidljivo iz kasnije korespondencije njegove supruge, odnosno pisama koja je odašiljala iz Zagreba sinu, ali i onih koja je vezano uz, pretpostavljajm tu istu kuću, primala. Poput primjerice pisma iz kolovoza 1719. godine, u kojem podban Adam Rauch, tražeći smještaj za bana Ivana Palfyja pred nadolazeći Oktavalni sud, piše Elizabeti Barbari u vezi s njezinom kućom u Zagrebu. Usp. HR-HDA-OJV-726, kut. 25., sign. 27. VIII. 1719. Kuću je po njezinoj smrti napisliedio Nikola Vojković te ju prodao za potrebe Kraljevstva, a ista je krajem svibnja 1731. godine bila oštećena u požaru koji je zahvatilo Gradec i Kaptol.

Iz Becsa 30. iunussa 1696.

Dussicza pissem zarad teh lisztov da [...] nyh ne treba dati nikomu [...] ter neka sztoie do dalniega razlucseina.

2.21

[srpanj 1696.]³⁶⁸

Franjo se raspituje o zdravlju sina Kristofora. Želi da supruga doputuje k njemu te ju savjetuje o postupanju u vezi s liječničkim pregledom nećaka Jankice.

Moia draga y liubliena dussicza,

Bogh mi te zdravo dersi. Priel szem draghi tvoi liszt koga mi szeszti dan iz Thurnischia ieszi piszala. Raduiem sze oszebuino nad dobrem twoiem zdraviem koie da ti Bogh na vnogho lett potverdi iz szercza selim. Nebogoga Tofficze szlaboga stalissa salim. Eda mu sze Bogh szmiluie ter po tom vracstvu y zimlicza ga osztavi y toga sze otoka oszlobodi! Piszał szem vre vecsekrat da bi vuçsinila szadassni po tom vracstvu staliss niegov po doctoru izpiszati, da bi mogal z ovdessniem doctorom govoriti. Poklam da izda nikai nemam tak isversi to naszkom, medtem toga vu onom prepiszanom tolnacsu koga szem poszlał pazi da prazek dugo sive. Budem adda selno vu tom poszlu chakal glasza od tebe.

Moia draga dussek, razumem za vszaobilno za koia mi vu twoiem lisztru obznanuies. Zmed koih vnoga saluie[m] naimre pak toga, da piszes da ti ne kanis szimo doiti zboga zrokov vu nutre obznanieneh. Isztina ie da zrok on ie pritesek ar sze ie tesko prez potriebocie visse reda ponizavati y ponuiati drugem. Ali kaiti zna[m] da te ovde glava oneh liudih rada bude videla, zato ia ios imam uffaine da doides, naimre kad vidis seliu moi kia ie da bi te rad ovde imal y videl. Verui mi da zrokov meni piszaneh nikomu na szvetu povedal neszem, niti povem. Nego kada me ie Bratt Patacsics pital doides li, odgovoril szem da zbogh dela jeszenszkoga y detecse mlahavoche ne doides. Odgovoril ie on da szu ti zroki mali, nego da ios nekoy moraiu biti koie szi mozi biti niegove Goszpe povedala y zato ie pisze da mu ie obznani. Ja znam zroke, ali kad selis szkrovne, neka pisze. Bu ie piszał da te y pak zove (ar on stima da te je Bogh zna kak zvala). Moia dussek, ali te bude zvala ali ne, cse ti [j]e kak prilicno, ti je sze ponudi y szama ter doidi. Ako ti sze ne bi sztelo biti pri nih y z nymi na sztanu, obznani mi teskocius. Tu ia hocsu drugde za sztan preszkerbeti ter ti y vu tom prepazhim. Brat Patacsics rad bi zavszema da bi dossla, sto bi y ia oszebuino selel. Uffaine Bosie da bi y detetu to hasznilo, ar ako y ozdravi dersal bi da bi dobro pokazati [j]e ovdessniemu doctoru, a naimre ako mu on otok zproti ne oplahne y csiszto ne preide. Obznani mi adda kai miszlis y mores li sze na ta dossasztak zevzeti ali ne, da ti bum mogel za osztala k tomu potrebna pri domu y putu obznaniti.

³⁶⁸ Na listu je olovkom naznačeno kako je pismo nastalo oko 1690. godine. S obzirom na sadržaj pisma u dijelu u kojem Franjo Chernkoczy govori o bolesti sina Kristofora te slijedom sadržaja dvaju objavljenih pisama koja prethode ovomu, pretpostavljam da je točniji nadnevak nastanka srpanj 1696. godine te da je pisano u Beču. Budući da nedostaje kraj pisma, gdje se obično nalazi datacija, istu je nemoguće utvrditi.

Za delo ieszenszko malo ie miszlti ar doklam bi sze ti povernula mogal bi Gosz[podin] Plebanus ostercski prigledati y vszaku nam postu obznanievati. Od kuda ako sze vu pervom teskocie punctumu obladati uffas, ia sze nadia[m] tvoga doszasztku buducs da za vnoga imal bi z tobum gororiti koih Peru ne uffam y uffati ne morem.

Za Jankiczu ovak y onak doszta premissliava[m] bi li nam ga szim peliatli ali tolnacs z totussniemi doctori zverhu niega vucsiniatti, piszmo ono ovdessniem doctorom pokazati y tak receptov izproszoiti. Naipervo vu nasz van ali ga bumo iemali ali ne, stimamo vszi da ga ie treba naipervo z temi doctori to ie varasdiszkem (!) y obodvemi zagrabecskemi videti ter tolnacs szimo taki posz[la]ti. Ako ovem doctorom stimalo sze bude, treba ga ios peliatli. Tak ga budes po szesztre Patacsicske poszlati morala, to ie, ako bi szama ne mogla doiti. Ako li pak szama doiti bus mogla, tak ali tolnacs teh doctorov posslies ali ne, niega budi dopeliati ar ta niegov gore dossasztak bude zrok [...] za twoje putuvaine.

Moia dussek, berse li adda liszt ov primes koga uffam da vu lchetertek ali petek prisasztni primes, taki zproti posali z lisztom y z prilikum k varasdinszkomu doctoru obznanivssi mu y proszecs ga da ide vu Zagreb radi niega ter ga znym y temi doctori ondessniemi zpiszati vucsini. Pak ta izpiszek onu postu vu pondeliek iz Zagreba priszsztu obznanii y possli consiliu[m] nihov ako bi deteta ovdessni doctori potrebuvali. Tak cse bi onda zamudila bilo bi kakti kaszno [...] da Goszpa Patacsickska on pondeliek pred Malum Massum³⁶⁹ ima gibati, kakti ako bi szkupa gibala [...] on petek po Bartolovu³⁷⁰ ti y z Jankiczum gibati bi iz doma morala. Ako li bi ti osztaiala, a (?) Jankiczu posziliala, tak y tak do teh dob moral bi biti doma da bi szproti mogel gibati. A ia ako mi na Kralievo³⁷¹ posslies ta tolnacs nihov ovdesnieh doctorov (st)imaine, vszakoiacski (do Bar)tolovom vu szobo(tu) obznamit ti. Ako bi varasdinszki doctor ne htel y ne mogal doiti vu Zagreb (sto vu szobotu ali nedeliu vecser koncsem pred Kralievem izversiti treba), tak vucsini te posel z Fliszerom (?) y Latinom³⁷² opraviti y obznanii mi onu postu ka na Kralievo bude gibala da y z tem obalimo tech y prigovora priliku koia bi nam, mozi biti, mogla biti da bi vu teh glaszeh za niegovoga zdravia sztaliss zamudili ga z doctori vracsziti. Ja znam da y raz toga nakanila szi o Kralieu vu Zagreb. Pacse, da bi y ne kanila, zarad ovoga poszla poidi, moia dussek, tam ter kada bude ...[dalje nedostaje list].

³⁶⁹ Blagdan Male Gospo, odnosno Rođenja Marijina, 8. rujna.

³⁷⁰ Sveti Bartol apostol, 24. kolovoza.

³⁷¹ Blagdan sv. Stjepana Ugarskoga, 16. kolovoza.

³⁷² Ovo su vjerojatno imena zagrebačkih liječnika.

2.22

[listopad] 1696. godine³⁷³

Franjo izvještava suprugu o tijeku svojega liječenja te o uvjetima u kojima stanuje u Beču. Piše o detaljima planirana posjeta Elizabeti Barbari svojega polubrata isusovca Baltazara te traži Elizabetinu intervenciju u slučaju svade njezina brata Adama. Raspituje se o berbi na posjedima i piše o drugim problemima s podložnikom, o čemu saznaće putem pisama.

Bogh mi te blagoszlovi moia liubliena dussicza.

Draghi tvoi liszt iz Zaboka piszan vcsera, liubliena, priel szem. Dragho mi [j]e da szi szrecsno tam zassla y zdravo vsze nassla. Bogh te obcisuval y z dragum decsiczum nadalie is szercsa selim.

Nai szi miszli zavdati radi moga vracstva, proszim te, ar kak szem ti obznani, ia szem pravo denesz tieden pocsel ie vuzimati y iemliem ie nepreter koie y hocsu doklam dokoniam napunoma. Csiutim sze na nutreh dobro, nego kai ti [j]e vracstvo iako tesko vuzimati tak szem mervu altereran y szlab, ali to vszako vracstvo csini. Uffam [...] y zpoznavam da mi bude na haszen ar takvo zlo iz mene ide, da ie tesko videti je. Vesz ov tieden van ne hodim nego sze na toplom dersim y neidem van do pondelika priszasztnoga ar onda ovo vracstvo dokoniam. Za sztan takaisse seguram te da vane ne bum. Naiti ov g[ospo]din na csiem vec tu szem, vezda zpustil mi [j]e vesz sztan do Jurieva za 96 r[ajnic]kov, ali za hman ar da bi y za petdeszet zpustil, ia ne bi neprilike y rizike gledet mogal y hotel toga vucsiniti, a naimre kad mi vu tom tak iako poszel (?). Poidem adda vu varass ako ne znam kak drago bude placsti.

Falim ti da si mi obznani od kud imala szi novine y za moy dosasztak y vdavaine Ivanovicsevo³⁷⁴. Vidis vezda, moia dussek, kak szu te novine bile isztinszke tak odszle mores za takve y osztale koie bus csiula dersati ar kad ie kay isztinskoga y vrednoga, tak ti ia isztinszki obznanuiem.

Pisse mi nass Jesuvita³⁷⁵ odpissavaiucs da, kad ga selimo, da hocse doiti. Ako y na malo vreme leztor da te pohodi y voliu nam izpuni. Iednem kraiem miszlil szem da bi ga bil z Bratom Patacsicsem odpravil, ali kaiti dvoim da bi on odhaial ios y onda kot ie kanil, o Teresievom naimre, pak y drugacs ne znam bi li mu bilo prilicsno k tomu cse bi se

³⁷³ Nije naznačeno ni mjesto ni nadevak nastanka pisma. Budući da se u pismu spominje Terezijino i berba pretpostavljam da je riječ o blagdanu sv. Terezije Avilske, čiji je spomenjan 15. listopada. Izbljedjela tinta i od vlage oštećen papir.

³⁷⁴ Možda je riječ o Davidu Ivanoviću (*Ivanovich*), velikom županu Požeške županije.

³⁷⁵ Riječ je o Franjinu polubratu Baltazaru Chernkoczyju.

Brat na niega zaneszel. Pak kada bi na "amen" dosslo, dole ne gibal, tak bi dnevov nekuliko na niega csekaiucs zamudil. Zato pissem denesz Brattu da giblie szam ne csakaiucs ga. Kot y vcsini stimam, leztor da tovarussa more imati za koiega ako ne denesz tak vu szobotu bumo sztanoviti. Kakti vu szobotu na varasdinszku postu obznamit ti gda bu iz Soprona gibal, lesztor budi vu Varasdin po liszt poszlala. Ja stimam da ti ga bude prilicsnie vu Zaboku y docsakati y prieti nai bi tud na Ivancze issal. Ako li czecz Belu, mogla bi pred niega vu Koncsinu iti ter y z tem zgovernom da bu Br[at] Janko vu Topliczah nazad sze vu Zabok znym povernuti. On vsza na tvoiu priliku osztavi y bude content kak ti razlucsis.

Pissemi Goranszky czelu passiu tusecsi sze na Bratta ti; vec sze Bogh y liudi kay imaiu med szobo[m]! Mogal bi ieden y drughi miruvati. Mene ie tesko ar ako zagovora ne dam Goranzkomu, do neba zdigne knih (?) ter bu govoril da mu ne osztanka ar nema za detecsiu szluszbu zagovora. Ako ti bratu piszal bum, y to zlo bu. Moia dussek, utasi obodva. Bratta proszi liublieno da mu mir nai da y ako mu ie kai kriv, mene ga tusi. Kay valia ako ie vsza piszal za koia lamentera Goranzky, ne prisztoi sze ni Bratu ti to csiniti. Goranzkomu pak recsi da kada me Bogh donezesza za vsza previdim, a medtem toga da ti Bratu bum piszal. Nai pak memu ieziku da mir kot mu y ia pissem ter sze nai ne prepissava z vekssemi od szebe.

Moia dussek, ako ie ta Mihacz pocsel kay dobra vu Szamoboru (?) nai bi on gospodaril tam, ar ako kay potla[m] ne bu dobra, tak vsze bu krivil szvoi odssasztak. K tomu da ie med deczi tak vman, imas priliku da szi larmih negveh szlobodnessa.

Na brattvu³⁷⁶ Tomassevecsku ne bi li Marka staroga, ali cse sze vu Konschine y Hraszti-ne bratt ne szpravliaiu, ne bi li Janka tam poszlala?

Vreme y ovde je tak merszko kak y totu. Vu szobotu lepi [j]e dan bil y vu nedeliu polovicza; potlam vszedi (!) lie dehgy. Ako bu tak sztalo, z brattvum ne bu csekat. Neka sze bere (?) povszuda. Da bi tak vtegnuti z diaki y z drusinu[m] vernu[m] koia bi sze razposzlati mogla. Za sitto y haidu koia ne poseta nai go[...] sitta ios vnogo seti, selim znati. Na vr [...] treba paziti da berbu bi pocs [...] bratti. Heidom (?) na deszetenu Mik [...] izide, koiu sztima[m] more dokoniat pervo negh vu Szopnicze³⁷⁷ zacsne bratti.

Drago mi [j]e da ie Pavlek z szeiatvu[m] tak vpetil. Ie li prek Save sitto (?) szpravno?³⁷⁸ Za ciegel y sze mi [j]e P[ater] Janko tak piszal, kak mi obznanuies. [...]zasgan bu [...]. Drago mi [j]e da szi mu poszlala bila y posziliasa potrebna ar mu ie vredno ztanovito szlusziti za tuliko dobro koje y on nam csini. Oszebuino sze raduiem da ti sze ie obecjal pervo doiti, negh odhaial bude. Ako bi Brat Jeszuvita vu Zabok izraven issal, ne bi li

³⁷⁶ Vjerojatno *berba*.

³⁷⁷ Sopnica, obiteljski posjed Chernkoczyja u Zagrebačkoj županiji.

³⁷⁸ Jedan od rijetkih primjera u kojima Franjo Chernkoczy koristi upitnik.

p[ro]szila szesztre [...]³⁷⁹ da bi vu Varasdin pred niega kuccie poszlala, a ti bi pak na Lepu glavu (!) konie pred niega iahane poszlala. Naide sze na csem bi on y tovaruss mu dohaia-ti mogal. On bi vrancka mogel iahati ar ie dobra hoda. A leglie ga sztane iahati czecz goru, negh voziti. Ali bi morala tia vu Varasdin pred niega z lisztom poszlati.

Pisse mi Goranszky da mu ie kissur doma csekaiuci Gospze; na to nikai mu ne odpisava[m] da liszt ne bi kam odissal. Ali bila bi sze Gospa vu Bisztricze pohoditi (?) mogla prez belanzkoga pregledana. Ienkrat mi ga tusi, neg da mu szam prokasse zrok da ie kot y vu onom lisztu. To mi [j]e drago da Gospa podvori, ali to pri gospodarszvu ne[...] pacaine ne mi z voliu[m] ar zna[m] da mu ne bu vu napredekl skolni. Bil bi Goranszky mogal zezvedeti za Gospu da ie ne doma, ter bi szi onda kissura bil odpeliati mogal k Gospa prez tulikoga stentaina doma. Tusi sze y na p[rae]ceptora; ia mu ga zneszti nemre[m] drugoga. Vprav zato doklam ie P[ater] Janko [totu] treba bi mu sze paszsiti k tebe da bi pomogal, ali drugoga premeniti ali ovoga zkarati. Kuliko za vsze, tuliko za to selim da nass Jesuvita dole zaide, ar uffa[m] pobolssiczu po tom, komu szem zpiszal kak sze viteski oponassa Jankicza.

Pri hisah zagrebcseh dela li sze ios kay, seli[m] znati.

Moia draga dussek, moie vracstvo csini me nevkretnoga pri piszmu zato dokania[m]. Kada sze ove moie cure mentuiem, bumobilnei. Bogh mi te zdravo y blagoszlovno dersi.

Osztaiem tvoi, moia liubliena dussicsa,

veren y pravicsno sztalen do
groba thovaruss
Chernkoczy F[erencz]

Koia mi za Steffcza y Mihalicza piszes nikomu ne povem. Mihalicz bi rad G[ospo]din poztagi ter doma buducs szello [...] kad dole zaide. Od [...] izda nikai nema[m]. Dobro [...] da mu deklics tuliko [...]³⁸⁰

³⁷⁹ Oštećen papir i izbljijedjela tinta, nečitko i izbljijedjelo više riječi.

³⁸⁰ Dalje više riječi nečitko zbog oštećenoga ruba.

2.23

Beč, 24. lipnja 1699.

Franjo se u pismu supruzi zanima za njezino trenutačno mjesto boravka te se žali na prezaposlenost i nedostatak vremena za liječenje i druženje. Nastoji potom sklonuti suprugu na pomoć službeniku pri ženidbi i dodjeljivanju malenoga posjeda.

Da szi mi zdrava moia draga dussicza!

Sal mi je da nemrem docsakati sze od tebe liszt buducs da szem selien znati kako sze nahodis z dragum decsiczum. Pisze mi G[ospodin] Bratt Druskoczy da szi jos kot za prosasztnu szobottu tam bila. To bi bil naibolie selel znati kak dugo szi tam kanila bitti da bi ti bil znal ov liszt segurnieie poszlati ar ovak ne znaiuci prav kade szi, na szrecsu ga ios vu Varasdin salliem vu Goranzkoga lisztu. Obznani mi kak dugo (ako szi ios na teh kraieh) kanis totu bitti da ti bum znal segurno liszte posiliati.

Proszasztnu postu piszal szem ti kak szem iz Soprona szimo putuval y kako sze ovde nahagia[m]. Nemam ni vezda kay pridati ti vu zdravja moga sztalissu ar od potlam ne mogucsi vracstva prieti. Zboga poszlov vnosine neszem mogal ni polaschicze dobiti. Drugach da bi mi mervu pokoia imati y priliku doszlati ona k szebe prieti koia mi je doctor pripiszal, uffal bi doszlati polaszihcze chekati vu one poszlov neszrecse vremena prilicsneiega kay god Bogh da.

Moia draga dussicza ia ni danasz ne vtegnem za vsza ti piszati za koia bi ti rad, a naimre radi oneh captolomszkeh penez zbogh koih szem ti bil obecshal proszasztnu postu piszati. Hocsu kak sze y kuliko mentuiem poszlov za to y za oształa obilnieie.

Nass dobrí G[ospodin] Mester y otide da ia malo mogel bum z N[jegovom]M[i]l[os] tiu[m] liubienoga zasztanka vusiti ar mi ne vtegne vremena za razgovoriti sze. Ako na fertali vure zasztanemo sze mora[m] zproti oditi na poszle ter tak vu jutro y od pol dan. Iedvai csekam da y kuliko mentuiem sze teh audientijh y poszlovf da koncsem z N[jegovom]M[i]l[os]tiu[m] bum sze mogal prav razgovoriti. Kani pak okolu priszasztnoga tiedna koncza odhagiati.

Nass Andriß vesz ie drugsi negh ie negdar bil. Dober, krotek, szlusben zaisztinu oszebuino y povolinu vucsiniti mi szkerben. Saloszten vemdar za preszasztni csin koiega saluie iako y moli mi sze oto guschie da ga nai zabim y niega vu miloscie dersim moleczi sze da ga za vekovecsnoga szlughu ima[m] ar pri mene veli da vsiti y vmreti kani y selie. Pocsel sze ie y za szvoie nakaineine odpirati ter z sztrassnu[m] molbu[m] y uffaine[m] vu me y vu te. Bil bi rad ios vu Zaboku sze toga po nasz prijel, negh sze

ne uffal od saloszti onoga pripecseina. Proszil me ie sznocska y danasz da ti ga preporucsim. Ia, kai sze mene dosztoi, miluiem ga ar szlusziti zna y sztanovito da mu cslovek more haszen vzeti. Ono sto ie vucsinil platil ie z pokoru[m] podnessenu[m] ter to mi [j]e drase da vre po pokore szam zposnava pravicsno sze kastigana y da po tom ne menssu, nego vekssu voliu ima k mene y moie szlusbe seleiuci vekovecsni mi szluga obsztati. Moia dussicza y ia ti ga preporucsiam budi mu vu pomocs da mu sze selia zpuni y dobi tu draghu szvoju. More ga y ona vzeti ako pre[m] y mester ne, ar on z szlusbum szvoiu[m] vreden je y p[o]mogucs takvu kerscniczu dersati. Na szellu more sze on krepiti z milosztyum goszpoczk[u]m dok ga Bogh pomore. Potlam pak budu obodva goszpodarilla (!), a naimre ako y niu vuiecz pomore. Od moie sztrane selim da sze to zgodi. Proszim te moia dussicza y ti od twoie sztrane pomozi. On sze uffa vu te y vu me y ne dvoi da bi mu ne bilo vsze szrecsno ako ti bus hotela. Volim vre niega koy mi zna szlusiti povolino obdersati y z ovu[m] priliku[m] priklopliti ga. Boi sze sziro-mah nekoiega Zagrebcza, ali sze uffa da mu ti y proti niemu bus schitt y obramba.

Moli sze pak y za szello da bi mu je dal ali vu Zaboku ali vu Chernkoviczeh. Ne bi podpunoma rad od szvoih kol osztaviti szlusbe ar stima da bi pod zaruki y on koina zaszlusiti mogal y szeiuci zemlie zapomoci sze. Moia dussek, pomozi mu proszim, ter iz kraia zevedai za szello totu y prek ali kade bi stimala prilicsno, ter mi obznani.

Proszim pak da ova pri sebe dersi y ne dai znati zakay ali za szello zevedas ali da bi ova od mene znala, nego nagovariai od twoie sztrane divoiku y ako bi Pop vuiecz piszal, ti budi polegh ovoga kot nassegta.

Berse li od tebe lisz prime[m] kot uffa[m] za moju voliu povolien, budem y Popu piszal da mu te Zagrebcze iz glave zbijem, a y Andriss rad bi sze tebe po lisztu moliti da bi mogal naiti ufanoga dijaka. Ja ga doszta napecsem y ne dam mu znati moie volie, ali z scsim menie mu dam znati moju voliu z tem sze bolie moli y preporucsa. Doszta krat mi [j]e y na bantu ar zavszema voliu ima obsztati pri nasz vekovecsni ter bi rad znati moie privolieine koga mu na glaszt ne dam doklam od tebe glasza ne prime[m]. Pissi mi, moia dussek, bi li ga volila totu ali prek Save naztanienoga imati. Za vezda vecs nistar nego p[ro]szim obzani mi kak vremena szluse y koie ie za lettinu uffaine. K tomu kak szi z dragu[m] dusiczum y kada kanis k vracstvu pocseti. Bogh mi te zdravo y blagoszlovno dersi iz szercsa selim ostaiucsi

tvoi liubliena
dussicza

veren do groba thovaruss
Chernkoczy Ferencz
Iz Becsa dan 24. juniusa 1699.

—
[Salliem ti na k[ne]za Budacskoga³⁸¹ liszt koga budi do k[ne]za Voikovicsa poszlala y
proszila da ga N[jegova]M[i]l[os]ti segurno do k[ne]za Budacskoga odprave.]

[*Adresa na omotnici:*] Generosa Domina Elizeththa Barbara Gereczy de Gerecz, co-
njugi meae dilectissimae conjunctissimae

Varasdinum sub Belam ac inde ubi fuerit

³⁸¹ Budački, hrvatska plemićka obitelj izumrla u 18. stoljeću. U vrijeme u kojem nastaje pismo u vojnoj su službi Ivan (u. 1707.) i Baltazar (1686.-1713.). Ne zna se točno na koga se odnosi podatak iz pisma.

2.24

Lapšina, 26. prosinca 1699.

Franjo piše supruzi Elizabeti Barbari u Zabok o društvu i načinu na koji je preveo božićne blagdane te o planovima za poslovni put u Varaždin i povratak u Zabok kako bi zajedno dočekali novu godinu.

Da szi mi zdrava moia draga dussicca!

Ja szem Bogu fala na Poszt Bosicsni zakupa z Gosz[*podinom*] Brattom Patacsicsem okolu pol dvanaiszte ore szrecsno szimo vu Lapsinu³⁸² dossal y tvoi draghi liszt po Czurissu poszlan nassal. Nadial szem sze iako da te ali naidem ovde ali docsakam, sti-maiucci da na moy liszt nass Mallenics³⁸³ odlecse szvadbu, ali me ukani sse (!) uffaine. Selim adda na domu vu povolinom zdravju te naiti z draghum zakupa companium.

Szimo dossadssi (!) zvan Patra Hilariona pri Goszpe Szesztre nikoga ne naidohszmo, nego Bratt Gerecza y z Goszpum on vecser nadoszpel ie, a Bratt Druskoczy³⁸⁴ z szvoi-um, radi teskoga puta y szvoga pri Gosz[*podinu*] Mestru vu Varasdinu stentaina ne mogal do vcsera szimo doszecsi. Zprovajamo veszelo ove szvettke, ali ja z selium zaku-pa z tobum bitti. Vcserani snegh y dehgy tak mi [j]e saloszti zavdal da nemrem izrecsi ar zbogh ovako teskeh putov y prehodov znam da kaszneie k tebe doszpem. Naimre kad y prilike odhaiati zproti imati ne morem, ar koin ovde Goszpon Bratt Patacsics nema drugeh nego one na koieh mi iz Becsa doidohszmo, z koiemi iako trudnemi po ovak vman putu ne mocszi genuti doklam szi kuliko tuliko ne odehnu y ne pocsinu.

Obecshal mi [j]e vemdar G[*ospodin*] Bratt Patacsics da vu pondeliek rano datti mi hocse priliku, koy dan do Varasdina rad bi, a onde znam da zbogh obcsinszkeh poszlov vu tork do pol dneva budemi postentati pri G[*ospodinu*] Mestru. Kakti pred szredum ali csetertkom vidim da mi po onom neszrecsnom putu ne bude mogucsie do tebe doszpeti, iz Varasdina czecz Druskovicze znam bude mi poiti ar Bratt Druskoczy tak selie, koy obec-se sze da z menu[m] zakupa vu Zabok doiti hocse. Nego moia dussek, possli pred me koine iahane vu Varasdin tak da cse bi vu pondeliek vecser, koncsem vu tork rano onde bitti mogli. Andrassicz neka tak koine razredi, da ie bum mogal premeniati ar mi bude

³⁸² Posjed obitelji Baltazara Patačića, danas selo Lapšina na području Međimurske županije.

³⁸³ Vjerojatno Nikola Malenić, podpukovnik iz obitelji Malenić od Kurilovca – njihova posjeda i patrimonija, a koja je plemički status stekla 1592. godine diplomom kralja Rudolfa I. Tijekom druge polovice 18. stoljeća Aleksandar Mihael Malenić dobio je najprije barunsku titulu, a kasnije i grofovski naslov zajedno sa suprugom i sinom.

³⁸⁴ Nejasno je misli li na Stjepana ili Jurja. Stjepan je bio oženjen najmlađom sestrom Elizabete Barbare, Anom Julijanom Gereczy.

puta vu Zagreb y tem putem vu Prekosavie.³⁸⁵ Pavko me sze ie meszto Czurissa izproszil koga salliem da bi za moy sztaliss y osztala obilneie znal bude povedati.

Selim da mi te Bogh da vu povolinom zdraviu naiti ter zdravo i veszelo ovo novo letto z tobum na vnogeh drugeh izverssavaine pocseti. Ostaiem

tvoi liubliena moia dussek

veren y pravicsen do groba tovaruss
Chernkoczy Ferencz m[anu] p[ropria]

Lapsina, dan 26. [decem]bra [1]699.

[*Adresa na omotnici:*] Moiemu vazdar liublienomu y vernomu thovarussu, poglavito rogiene Elizabethae Barbarae Gereczi ov liszt da sze da, mene vu draghe ruke

Vu Zaboku

³⁸⁵ Tu su na području Zagrebačke županije Chernkoczyji držali patrimonij Črnkovec.

2.25

Beč, 31. svibnja 1702.

Franjo piše supruzi Elizabeti Barbari iz Beča javljajući joj o poslanim stvarima i odaslanim pismima te ju obavještava o nedostatku vremena za pisanje i problema u poslu.

Moia mila liubliena dussicza,

Bogh mi te blagoszlovi y zdravo dersi. Negh szada iz koszarne³⁸⁶ od G[ospo]dina Bana³⁸⁷ doidoh ka di od vcsera do vezda to ie szeszte vecserne ore beh zadersan. Malo imam vremena y ne vtegnem kak bi rad. Pissem na kratkom leztor da znas moy dobar, Bogu fala, sztaliss y glasz primes od mene koiega y ia od tebe selno chekam. Bose dai da ga prieti morem povolinoga.

Bacseka odpravih vcsera, uffam da bu y dole szrecsno putuval. Czvetoia lepo szu szpravliena, eda prez kvara budu dopremliena. Andriss se ie vu zbirainu dozta mustral. Strassno selie da bi czela dossla y povolina ti bila.

Teh koy za manum odzdol do G[ospo]dina Bana idu, izda ih ne. Bogh moy, csiudna ti sze ona vide G[ospo]dinu, ali ios csiudneia ovdessniem koy za to zeszvedeli szu. Eda li Bogh da, da iz nyhove melie kruha ne bude! Bose vissni dai szkoro konecz vszemu tomu! Ne uffam peru³⁸⁸ y vecs ne vtegnem. Obilneje ako Bogh da vu szobottu.

Ov Gosz[*podina*] Znike³⁸⁹ liszt zakupa z onem velikem do Bratta Patacsicsa po Bacseku piszananem³⁹⁰ poszali, y cse ov pervo ti doide negh bi Bacsek do tebe dossal, ovoga ne posiliai szamoga, nego obodva zakupa posali. Na prossniu [...] zbogh keszneiega szim povratka ne vtegnem k[ne]zu Pogledicsu³⁹¹ napiszati liszta, od kuda csekar szobote. Y dokaniam Boga molecs da mi te Bogh zdravo dersi. Oztaiem

tvoi mila draga dussa

veren i pravichen do groba thovaruss
Chernkoczy Ferencz

³⁸⁶ Vjerojatno *kasarne*.

³⁸⁷ Adama Bathyanu (1693.-1703.).

³⁸⁸ Ne usudi se pisati.

³⁸⁹ Nejasno je odnosi li se ovaj navod na Sigismunda Zniku, ogulinskoga podkapetana ili pak na Ivana Zniku, zgrebačkoga kanonika i kustosa.

³⁹⁰ Bacsek je vjerojatno *dijak*, odnosno službenik-pisar.

³⁹¹ Vjerojatno je riječ o Franji Poglediću, zemaljskom županu (*comes terrestris*) Plemičke općine Turopolje, te u vrijeme nastanka pisma blagajniku Kraljevstva (*perceptor Regni*) i kasnije tajniku Kraljevinske (Banske) konferencije.

2.26

Beč, 16. veljače 1704.

Franjo piše supruzi Elizabeti Barbari o zanemarivanju pošte i nedostatku vremena zbog poslova u Beču. Također ju izvještava o planu povratka u domovinu te o pripremama za bansku instalaciju. Negoduje zbog glasina protiv bana.

Da szi mi zdrava moia draga dussicza.

Naiti szi mi y pervo piszala da dva krat posta ne dohaia czesz Gradics vu Zagreb. Ia szem vemdar (!) vsze do proszaszne szrede dva krat ti zpiszaval. Onda neszem ar szem postu do pol dan z potrukuvainem, a popol dan z obedom kasznom y duglum G[ospo]dina Bana³⁹² dvorbum bil zapacsan, kade obedujucs prikaszno szem y na quarter sze povernuti mogal. Pissem adda danasz za moie, Boghu fala, dobro zdravie obznanuiucs ti. Drago mi ie da y ti pri tvojem kattaru poleszhiczu csiutis. Dai Bogh da te zavszima zdravu naiti morem!

Danasz imamo pri N[i]h[o]ve Zvetloszti audientiu na koie zafaliti moramo za miloschiiu y miloztivne resolutie koie szmo danasz y pred tremi? dnevi k rukam dosztali. Zutra zavszima k putu p[ri]pravn bummo tak da vu pondeliek rano vszakoiacki z Bosium volium gibali budemo. Uffam sze da nam Bogh putth poszrecsi ar te pogibeli ne za koiu tuliko glaszaiu totu. Do Gracza vu csetireh ali pol petum dnevnu dersim da doszesemo. Od Gracza do Varasdina vu treh dneveh uffamo bitti. Na Varasdin obernuti moramo radi hitreiega za nami G[ospo]dina Bana dossasztka da G[ospo]din Biskup³⁹³ radi instalatie³⁹⁴ G[ospo]dinove red vucrine y onde G[ospo]dina poprimu.

Onde pri Ptui ali okolu Ptua nikakve pogibeli ne glasza. Metemtoga ako bi kay bilo y vu Graczu bummo znali y ios bolie vu Marburgu ter cse bi ne bilo na Ptui segurno, obernemo tem putom za koga mi pisses. Za putuvaine moie, moia dussek, ne sztarai sze ar z Bosium pomocsium ravnali sze bummo segurnem putem. Nemrem znati ie li na Rogatecz vu Zabok ali na Brescze vu Zagreb obernemo, ako bi ne mogli na Ptui. To ie vemdar isztina da G[ospo]dinu Biskupu radi G[ospo]dina Bana vu Varasdin setuvati

³⁹² Novi ban, o čijoj se instalaciji govori u pismu, bio je Ivan Pálffy (*Pálffy de Erdödy*), koji je službu hrvatskoga bana obnašao od 1704. do 1732. godine. Imao je čin maršala i osobito se je istaknuo u Velikom ratu za oslobođenje u sukobima protiv pobunjenika Feranca II. Rákoczyja te kasnije u Ratu za austrijsko nasljeđe. Od 1741. obnašao je dužnost ugarskoga palatina.

³⁹³ Već ranije spomenuti Martin Brajković, kanonik potom senjski pa zagrebački biskup (1703.-1708.).

³⁹⁴ Riječ je o instalaciji (*Instalatio*), odnosno svečanom uvođenju novoimenovanoga bana u službu u Hrvatsko-slavonskom Kraljevstvu.

bude ar zbogh ovoga zmutnienoga vremena³⁹⁵ ta installatia nemre sze odlacsiti y der sim da [...] Varasdinu bude da ztem pemo k szlusbe obcsinszke propaszheno bude. G[ospo]din Ban na poste poide tak akoprem kasneie ga ne, vnogo kasznieie za nami ne doide. Hotel me ie G[ospo]din razlucszti od G[ospo]dina Biskupa y vsztaviti vu poszalsztru³⁹⁶ ovde, ali szem pokazal N[i]h[o]ve [...] nemogucsnoszt y tak me ie G[ospo] din milosztivno licenceral.

Csiudo mi [j]e da ta takva bi nekoy govoriti szmeju y uffaiu. Neka povedu G[ospo]da Keglevicsi y G[ospo]dina Biskupa y moie csine. K tomu ti takvi szpomenu sze kay ie nam vu instructie³⁹⁷ dano vu tom poszlu za koga mi piszes. Vem szu szami med ozta lemi y onoga imenuvali koteri, kak god stimaiu, uffam vu Boga da bu na veliku dobra obcsinkoga koriszt kako to priszugiyam iz velikoga proti orszagu hoteina nievgoga. Bog gha lestor doneszi zdravo na szkorom! Stimam da y szami ti takvi to zpoznaiu niti im bude ta takva govoriti segurnoszti. Od toga nikai (ne z)pissavam poklakam uffam vu Boga da mi bude na szkorom szrencia z tobum sze zestati.

Zdrava mi adda prebivai, mila moia, y sz dragemi nassemi. Kumu Tofficsinomu rad hojsiu pripomoci na kuliko vu ovom moiem odssasztku vtegnem. Bogh mi te zdravo dersy y dai zdravu naiti molim Boga y selim iz szercsa. Ozta(csi)

tvoy szercsena moia dussicza

pravicsno veren y sztalno
isztinszki dok sivem thovaruss
Chernkoczy Ferencz m[anu] p[ropria]

Iz Becsa dan 16. februara³⁹⁸ 1704.

Lza Pauline Lepoglavske radi zplachenia Dugha nihovoga in R[henensis] 333 in Cap[ita]li et in Inte[ress(?)] in toto R [henensis] 406.³⁹⁹

³⁹⁵ Vrijeme je bune (1703.-1711.) koju je u Ugarskoj podignuo erdeljski nadvojvoda Ferenc II. Rákoczy protiv Habsburgovaca tražeći samostalnost Erdelja, autonomiju Ugarskoga Kraljevstva i vjerske slobode. Na otpor je pozvao i hrvatsko plemstvo, koje je odbilo tu mogućnost velikim dijelom jer nije željelo podupirati protestantizam i koje je ostalo vjerno vladarskoj kući.

³⁹⁶ Vjerojatno *poslanstvu*.

³⁹⁷ Instrukcija (*Instructio*), naputak redova i staleža Hrvatskoga sabora koji se donosio tijekom zasjedanja sabora s uputama poslanicima Kraljevstva, biranim da Kraljevstvo predstavljaju na zasjedanju zajedničkoga Ugarskoga sabora, kako i na koji način postupati u vezi s određenim točkama o kojima se raspravljalo. Saborske instrukcije dobivali su i posebni izaslanici Hrvatskoga Kraljevstva koji su dulje vremena boravili na Dvoru, odnosno obavljali poslove Kraljevstva i brinuli o njima. Usp. primjerice u zapisnicima Hrvatskoga sabora instrukcije Franji Chernkoczyju sa sabora održanoga u travnju 1699. ili instrukcije poslanicima na zasjedanje zajedničkoga sabora u Požunu 1712. godine.

³⁹⁸ Na dokumentu je pogrešno olovkom navedeno da je pismo nastalo u siječnju. Nadnevak pisma je 16. veljače.

³⁹⁹ Dopisano na dokumentu sa strane, no bilješka je čini se nastala nevezano uz dokument i očito je dopisana kao kasnija zabilješka o nekom dugovanju.